

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthviani, Natione Bavari,
Opvscvla Spiritvalia**

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Orationibvs Variis, Et Ignitis aspirationum iaculis ad Deum, Deiparam
Virginem Mariam, cæterosq[ue] Sanctos - exercitijs item diuersis, tum
maximè Paßionis Dominicæ, eiusq[ue] matris, refertißimus

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Quinquagena tertia & vltima Theoriarum vitæ & passionu[m] Iesu Christi,
dolorumq[ue] moetissimæ matris eius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45928](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45928)

natione affectione^q cor nudum p^lurum^q tibi semper offerre. Ah bone Iesu, da mihi veram nuditatem ac simplicitatem cordis: quibus te solum cogitem, desiderem, & ex toto corde diligam, quibus inauertibiliter tibi inh^aream, totusq^z semper & perfectissimè tibi placeam, Amen.

Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Psalmo 68.

Theoria L.

^{so.}
Renouatur. **H** Eu dulcissime Iesu, in hac vestium denudatione non solum verecundiā per-tulisti; verū etiam magnum dolorem. Siquidem laneam vestem, quæ vulneribus tuis compacta agglutinataq^z sanguine erat, dum tortores imp̄ijssimi retraherent, ut potē festini, & ad mortem tuam accelerantes, renouabant omnem dolorem quem paulo ante virginis flagellisq^z inflixerant. Nam vulnera pristina de-nud lacerando aperiebant, & tenerrimi corporis tui plagas roseas dilatabant. Itaq^z doloribus vulneribusq^z renouatis, stabas pie Iesu lacerato corpore, decurrentibus vndiq^z rosei tui sanguinis riuulis, quasi excoriatus, contuens quomodo supplicij tui tibi ac mortis interea pararetur status. Veruntamen ubi sic doloroso aspectu tibi parari crucem cernens expectabas, nequaquam ab iniurijs & calumnijs liber eras. Circumstabant enim inimici tui blasphemis te molestantes, comminantesq^z mox duras crucis poenas tibi affuturas.

Pro innovatione spiritus & compassionis, Precatio.

H Eu bone Iesu, in nullo tibi miseri parcunt, sed sermonibus tibi aut derogant, aut illudunt, aut blasphemant, aut iniurijs molestant. Renoua quæso in me pie Iesu spiritum meum, & nouam quotidie deuotionem infunde, nouum fero rem, nouumq^z tibi perfectius seruendi propositum. Ah dulcissime Iesu, tuis vulneribus cor meum vulnera, & dolores intra me tuae passionis compassionisq^z quotidie renoua, ut quoconq^z me vertam, nihil aliud oculis, nihil cordi, nihil denti, q^z memoria mea occurrat, nisi passio tua, vulnera tua & charitas tua. Hæc versen-tur continuè in corde meo, & omnia caduca terrenaq^z mihi in fastidium vertant. Itaq^z tu solus mihi esto desiderium, gaudium, amor & delectatio dulcissime Iesu. Qui viuis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum, Amen.

Quinquagene secunde Theoriarum vite & passionum Christi, FINIS.

QVINQVAGENA TERTIA ET VLTIMA

Theoriarum vite & passionum Iesu Christi, dolorumque mœ-
stissimæ Matris eius.

Foderunt manus meas & pedes meos, dinumerauerunt omnia ossa mea. Psal. XXII.

Extendisti manum tuam, & saluum me fecit dextera tua. Psal. 137.

Theoria I.

^{Exclusus.} **M** Isericordissime Iesu, cruce tua parata, tortores tui velut rabidi canes furio-sè te arripiunt. Alius brachio, alias capillis aur barba, & super durum nodo-sumq^z crucis ligatum te retrorsum protrudunt: ubi sic precipitatus iacuisti,

toto

foto corpore tuo vbiq; sauciato, præ dolore horrere casus oculos comprimens, dentibus stridens, faciemq; contrahens. Heu amabilissime Iesu, fac ut digna deuotione memor sim illius amorosa vltroneq; expansionis membrorum tuorum. Siquidem, iacens super lignum, tam miserabiliter, quam dignanter brachia tua vltro super cornua crucis expandisti, pedes ad inferiora ligni extendisti, & pœnis doloribusq; offerens totum corpus aptasti. Dulcis Iesu, quomodo propter nos defideratum tibi fuit pati; sic etiam ut hoc modo, hacten figura patereris, putà, quae monstrares inter brachia tua, super tuo pectora, paterno quoque affectu te partum recipere redeentes, atque in amplexum nos recipere, quam tibi semper optatum sit. Accessit doloribus tuis, non absque prouidentia tua, aliud singulare nouumq; genus te cruciandi. Siquidem dum crudelitatis ministri crucem pararent, (quia mortem tuam Iudæi vehementer fitiebant, ipsiq; propterea festinabant ministri, quo Iudæis placent) foramina crucis, vbi eras manibus pedibusq; affigendus, non ad tui corporis mensuram, sed à se distantia nimium fecerant: vnde brachia cruraq; tua benedicta, atque totum corpus tuum violenter, ut foramina attinerges, extendi necesse erat. Itaq; pro hac extensiōne rigidissima omnium membrorum tenerrimi corporis tui super duro ligno, quod vulnerato fuit dorso tuo substratum, pro graib; quoque pœnis ac doloribus in pectore, in corde, in omnibus quoque membris tuis pie Iesu toleratis, (siquidem in pellis modum tam miserabiliter quam pœnosè fuisti extensus, ut omnia possent dinumerari ossa tua, tam rigorosè in longum latumq; distentus, ut compages omnium membrorum tuorum soluerentur, tam valenter denique affixus, ut nullius penè membra haberes potestatem) pro his itaque omnibus, adoro, laudo benedicoq; te, & gratias tibi ago. Nimis enim benignissime Iesu dolorosum est hoc videre spectaculum, te videlicet coeli regem & omnium creatorem inter omnes inimicos tuos, interq; frenientes lictores iacere: non aliter atque viroram nouissimum & miserrimum, videre etiam te præ intollerabili angustia & vulnerum pœna, anhelo pectora & corde palpitantem, crebros singultus emittebas: vnde adamantina etiam pectora ad tui pectus mollescere potuissent.

Pro charitate perfectione q; virtutum, Precatio,

DUlcis Iesu, da mihi feruorem charitatis, atque ipsam charitatem perfectil-
simam, intensissimam, perpetuamq; mihi infunde, qua omnia mea præterita
despiciam, in anteriora temper me extendam, mores actusq; sanctissimæ
vitæ ac passionis tuz imitari deuotissimè studeam, de me funditus desperem, in te
solo confidam, discretioni, superiorumq; voluntati humilitate acquiescam, cunctis
per meipius contemptum subijciam, & omnes vires animæ & corporis, omneq;
tempus vitæ meæ in laudem, honorem & gloriam tuam, iuxta beneplacitum tuum
expendam, Amen.

Postquam venerunt in locum qui dicitur Caluarie, ibi crucifixerunt
Iesum. *Lucæ XXIII.*

Theoria II.

hh

Heu

Hec mansuetissime Iesu, offero nunc tibi acerbissimam illam dolorosissimam per passionem manum pedumque tuorum, qua dextera tua clavo nimium obtuso & crasso, duris malleorum ictibus impulso, ruptaque cute, venis, neruis ac ossibus, fuit crudelissime perforata: quae illico sanguinis effluxione, vehementi contractione, clavo meatum prohibente, vehementer intumuit. Deinde arreptam sinistram (quia ad foramen ligni paratum attingere nequibat) appositisque funibus ligatam, ad designatum locum in cruce saeuiissimi tortores extenderunt, atque cruci affixerunt. Pari modo dulcissime Iesu, cruribus extensis, atque ad foramen etiam nimius distans protractis, pes uterque tuus ingenti est dolore cruci affixus. Tam dira autem fuit haec crucifixio, ut clavi obtusi accrasci per foramen crucis, & cutem & neruos secum transducisse putandi sint, indeque intolerabili te cruciarunt dolore. Eia igitur nunc benedicta fili Dei viui, eia innocentissime Iesu, cororum decus & gloria; quid retribuam tantę charitati tuę, qua tam immensa, tamque horrenda pro nobis patiens, nos dilexisti? Aut quas gratias agam, pro tot lethalibus cruciatis tuis propter me perpeditis, quos malleorum ictus tam validi, tam diuturni, tam denique saepius iterati injulerunt, in hac acerbissima crucifixione corporis tui tenerimi virgineique paulo ante flagellis ac verberibus ubique fauciati, viribusque cunctis exhausti? Hi namque ictus singuli crucem asperam cum corpore tuo sanctissimo desuper extenso, sua violentia mouebant, agitabant, tremesceret faciebant, adeo ut venarum omnium sanguis discurrens, & exire nequiens, corpus tenerum turbide percurrendo, vitalia quereret. Vnde pro excessu dolore & cruciati, quem mei causa tunc patiebaris tumescientibus vulneribus, tremebusque membris vix vivere poteras. Ah dulcissime Iesu, utinam ne ipsum totum & omnia que circa vel intra me sunt, cruci tuae inseparabiliter affigas, vnde aliud post hac non sibi nisi velle, scire aut posse non aliud desiderare aut cogitare, nisi in cruce tua Domine mihi Iesu Christe.

Pro sensuum affectionum crucifixione, Precatio.

Hec misericordissime Iesu, infelicem me peccatorem, quacum plangere debeo instabilitatem, distractionem, euagationemque cordis mei, qua nimis grauiter te continuaque offendio. Hanc quoque benignissime Iesu, omnemque effluxionem sensuum meorum, in cruce tua colligas, astigas atque compescas. Heu pietate Iesu, omnes affectiones & cogitationes meas, castissimi feruentissimique amoris tui anchora in te stabilias, & quietes. Ah dulcissime Iesu, hanc crudelitatem misericordissimam in me exerceas quoque, ut cor meum clavo intensissimae ardenterque charitatis incurabiliter vulneres, transfodias, crucifigas, inseparabiliterque tibi conglutines, ac vinas, ut tui semper amore langueam atque extra te nil valeam cogitare aut desiderare. Amen.

Iesus autem orabat: Pater dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt. *Lucæ XXIII.*

Theoria III.

Mansuerissime Iesu, te adoro, laudo, benedicoque & gratias tibi ago, pro infernali misericordissimi cordis tui benignitate, pro indeficienti contractione, quae ubique ex te in omnes emanat. Siquidem perfidissimis licitoribus, atque inimicis adeo crudeliter te torquentibus, & cruci te affigentibus, te item odientibus

Cat.

entibus ac persequentibus, quid mali retribuisti? Quomodo tuam vltus es iniuriam profecto charitate. Nemp̄ tantam his compassionem exhibuisti, vt tua rum omnium immemor iniuriarum, omniumq̄ dolorum: i m̄ & matris amicorumq̄, expansis in cruce manibus ardentissima charitate Patrem tuum cum lachrymis pro illis orares, peccata eorum excusans, & dicens: Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Magis enim illorum dilebas cæcitatem, quam tuam pœnam: atque ideo hæc prima tua in cruce vox, vbi magis doleres inter omnia, & vbi magis à Patre optares succurri, monstrabat. Ah dulcissime Iesu, quam magna inæstimabilisq̄ est multitudo dulcedinis tuæ, quam ineffabilis magnitudo misericordiæ tuæ erga diligentes te: quandoquidem adeò benignum, adeò pium adeoq̄ misericordem exhibes te persequentibus te. Nam pro tanta eorum iniquitate, licet uno istu oculi omnes aut à terra viuos absorberi, aut igne celesti concremari potuisses iubere, nulla tamen indignatione, sed vehementi compassione super eos permotus, vt damnatio (quam pro iniuria tibi illata sensiperna meruerant) illis remitteretur, dulcissimum, saluificumq̄ verbum pro eis orans, dixisti: Pater ignosce illis &c.

Pro mansuetudine charitatis erga inimicos, Precatio.

SVauissime Iesu, da mihi veram cordis mansuetudinem, vt omnibus me offendibus, aut quocunque modo molestis, ex toto corde omnem iniuriam di-
mittam. Dulcis Iesu, fac vt omnibus qui me offendunt, compatiendo & pro il-
lis orando libenter ignoscam: beneficijs quoque & obsequijs singularibus placare
eos studeam & reconciliare, & tanquam singulares amicos perfectius diligere. Amē.

Erat autem & superscriptio scripta super eum, Iesus Nazarenus, rex Iudeorum, Luke XXIII.

Theoria IV.

AMabilissime Iesu, super benedictum caput tuum cruci præterea impositus à Pilato est titulus, causam tuæ passionis habens scriptam, videlicet, Iesus Nazarenus, rex Iudeorum. Veruntamen Iudei inuidia moti, tibi, vt rex dicere-
ris Iudeorum, non fauebant, & quod suus rex crucifixus esset, ignominiam sibi formidabant: quamobrem Pilato, vt titulus mutaretur supplicabant, licet fru-
stra, prævalente iustitia tua simul ac veritate. Interea tamen contristabat cor tuum malevolentia populi huius, qui negabant quod gentilis confitebatur, & tituli ve-
ritatem corrumpere insidiosè nitiebantur, quo magis te diffamarent, ne quasi rex,
sed regni impudens credereris inuasor, atque propterea, id est, propter temerita-
tem punitus.

Pro spirituali protectione aduersus cuncta pericula, Precatio.

DUlcissime Iesu, sub hoc titulo, sub hoc vexillo, fac merear semper inter tuos electos milites recensi. Nihil habet nobile vita mea, sed fordan omnia mea in conspectu tuo. Porro, tua misericordia mihi non sordet: hanc con-
cupisco, hac me recensi scribiq̄ cupio inter electos. Sub hoc titulo dulcis Iesu protege me ab omnibus insidijs diaboli. Sub hoc titulo protege me à vitijs & concupiscentijs malis. Sub hoc titulo protege & libera me ab omni malo. Da pie Iesu, vt fidelis fidelissimusq̄ tibi seruiam usque in finem, te solum & gloriam tuam querens, Amen.

hh 5

Ego

Ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum. Hoç autem dicebat, significans qua morte esset moriturus. Ioannis XII.

Theoria V.

In altum.
5.

O Meditator Dei & hominum clementissime Iesu, exurgant quæso omnes creature, potissimè autem cor meū vagum, impurum & ingratum, in gratiarū actionē, pro omnibus laboribus, doloribus, vulneribus & opprobrijs, quæ propter me passus es, cùm tandem tortores tui crudelissimi strepitū magno, validisq; clamoribus te in cruce leuauerunt in altum, & in foramen petræ crucem nimis impetuose cadere permiserunt, adeò vt cunctis membris & visceribus in trementibus, dolorum vulnerumq; totius corporis acerbitas renouaretur. Crucifixierunt autem simul duos latrones, in quorum medio te velut insigniorem aë malitiæ caput, posuerunt. Heu agne innocentissime, quantum contristant cor tuum piissimum ac verecundum, tot infamiae, tamq; multiplices iniuriæ in tē meditat? Quid enim non meditatur inuidia? Et quid inuidissimi hornines, gens tua tibi non construxerunt, quo nomen tuum præclarum & odoriferum extinguerent? Verum quo magis id nisi sunt: eo te nobis amabiliorē, clariorēq; fecerunt. Nam traditionē discipuli tui ad infamiam tuam vñ sunt, populorum armorumq; strepitū quasi latronem te comprehendērunt, in suo iudicio, vt blasphemum ac reum mortis damnauerunt, vincitum, id est, ad mortem condemnatum obtulerunt iudici. Ad hæc quasi evidentissimum nequam te per ciuitatem ducunt reducuntq;. Propter festum denique præuilegio vñtentes, latronem insignem sibi donari petunt, quem tibi præferunt quasi iustiorem, te verò cum latronibus alijs ad Caluariam eduxerunt damnum. Tibi quoque soli lignum tuæ crucis, quasi præ alijs nequiori, imposuerunt, atque nunc tandem in medio latronum, quasieorumdem caput & principem crucifixum statuunt, pro modico aestimantes, quod intollerabiles pœnas, & cruciatus inferebant, nisi & famam boni nominis tollerent tibi innocentē.

Pro patientia in aduersis, Precatio.

AH Iesu bone, da mihi veram perfectamq; patientiam, vt correptiones, obiurationes, confusiones, contemptum & conuictio aq; animiter & sine turbatione cordis perferam, & neими malum pro malo reddam: sed odientes & columniantes me diligam, atque sincerissimæ charitatis affectum beneficiaq; illis impendam. Misericordissime Iesu, fac me ab omnibus quæ mundi sunt exul, & in cruce tua tecum à terra sublenari, vt omnibus vitijs & concupiscentijs crucifixus ac mortuus, mundoq; altior factus, in tuis semper vulneribus merear conuersari, Amen.

Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum? Et dicet: His plagiatus sum in domo eorum qui diligebant me Zachariæ XIII.

Theoria VI.

In tribus.
6.

DUlcissime Iesu, quanta est erga nos pietatis tuæ dignatio, quam inæstimabilis magnitudo charitatis, qua crucem non solum ultrò, verum etiam defideranter propter nos ascendisti. O quanta obedientia qua non solum Patri, verum-

veruuetiam hostibus & tortoribus quibusq; vilissimis obedisti. Quanta patientia, qua tam immensos tollerasti peccarum cruciatus. Ecce cruci affixus es, ecce tribus clavis retentus. Ecce tribus horis in cruce pateris. Magis tamen te nostri amor in cruce retinet, quam clavi. Quis enim teneret te, nisi ultra velles? Factus es omnium membrorum impotens, quia id voluisti. Mouere te non poteras angustatus, nisi capite solo, & hoc paululum: erat enim id quoque spinarum aculeis obfictum. Nihil igitur liberum præter aridam linguam habebas ad orandum, & erudiendum usque ad mortem. Heu Iesu bone, Iesu miserator & misericors, dum sic vniuersa corporis moles in tribus penderet clavis, sui pondere benedicta membra tua supra omnem modum & estimationem, & potissimum manus & pedes sunt afficta, contrita & dissecca. Vulnera etiam ampliantur, rumpuntur nerui, compages soluntur, atque inestimabilis pressura fit pectori, atque cunctis interioribus membris. Totum namq; pondus duo superiores clavi sustentabant & vulneratum dorsum duro hærebant asperoq; ligno crucis. Heu bone Iesu, cur adeò ferreum ac lapideum cor habeo ego, quod compassione & dolore non scinditur? Cur præ dolore non tabescit anima mea? Quomodo vñquam extra te latus esse potero? quandoquidem omnium peccarum harum causa est, pessima vita mea. Ego te vendidi, ego confui, ego alapas dedi, ego flagellau, ego illusi, ego crucifixi, ego te necaui.

Pro Fidei, Spei, Charitatisq; augmento, Precatio.

Heu Iesu misericordissime, parce mihi, & fit mihi passio tua in medicinam & remedium, non in damnationem peccatorum meorum. Da mihi iugem, veram, ingensissimamq; contritionem pro peccatis meis, perfectamq; totius vita meæ emendationem, & totius vita tuae imitationem. Dulcis Iesu, per omnia vulnera, per dolores, per contemptum tui, & per omnes guttas sanguinis tui obsecro te, & si dicere licet, supplex adiuro te, per omnes misericordias tuas, & per remetipsum, infunde mihi Fidem, Spem & Charitatem perfectissimam & intensissimam, quibus veluti tribus clavis confixus à te recedere nequeam, sed inauertibiliter tibi perpetuoq; inhæream: meipsum autem totum in laudem & gloriam, iuxta sanctissimum beneplacitum tuum tradam & consumam. Dulcis Iesu, singulariter etiam te rogo pro stabilitate, simplicitate ac puritate cordis: id autem tunc potissimum, quando sacrificium aut obsequium tuae laudis tibi offerre habeo, Amen.

Christus dilexit nos, & lauit nos à peccatis nostris in sanguine suo.
Apocal. I.

Theoria VII.

Bingo pro copiosa effusione sanguinis tui pretiosi, qua & crucem & terram rigasti abundantanter. Siquidem te cum cruce exaltato, & in terram cruce impietuosè situata, vulnera manuum, pedumq; tuorum, quæ prius ex crastitudine clavorum obstructa fuerant, mole corporis tui ad inferiora vrgente, laxantur: unde veluti ex paradiiso quatuor flumina, hoc est, quatuor riui sanguinis de quatuor præcipuis vulneribus corporis tui emanabant, quæ vniuersam terram rigarent, omniumq; peccata abluerent. Nihilominus tamen & reliqua vulnera (quia per extensionem corporis fuerunt dilatata ac renouata) patientia, aptis venis soleum sanguinem emittebant.

None igitur, ineffabilis dulcedo Iesu Christe, memor esto verbi tui seruo tuo, in quo mihi spem dedisti, illius scilicet iucundissime promissionis tue, qua dixisti: *Cum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.* Amabilissime Iesu, si cœlum & terra transibunt, verba autem tua non transibunt, fermentur igitur ac compleantur verba tua in me miserrimo peccatore, quandoquidem cupio esse seruos tuos. Ecce in conspectu tuo dulcissime & omnipotens auctor Deus pauperulus & vilis peccator. Ecce coram te cinis, puluis & nihil; attamen creatura tua & plasma tuum, sanguinem tuum plus alijs redemptum. Tanto enim pro me, quā pro iusto quis passus es, quanto ego cæteris pauperior miseratione tua plus ægeo, & quo ego redemptione tua magis indigo, ut poterem præ multis alijs magis facinorofus. Respice igitur me oculis misericordiae tuæ dulcis Domine Deus meus, & fac ut iuges lachrymæ mihi eriam, si possibile est, sanguinem effluant præ magnitudine & multitudine contritionis atque amoris, quod videlicet a deo enormiter te piissimum patrem offendit, a deo fidelissimum te amatorem ac benefactorem contempsi, atque pro infinitis tuis beneficiis nihil nisi ingratitudinem, malitiam & infidelitatem rependi. Ecce nunc exaltatus es, trah me post te, trah me per te ad te, quia sic promisisti: quo delectatione omni terrena spreta, cunctis curiosis abiectis, otiosis omnibus profligatis, mortificatis denique vitijs & concupiscentijs vniuerfis, atque per gratiam tuam, cuius amoris infusionem eisdem deletis, currat amodò ad omne & iuxta omne beneplacitum perfectissimum diuini cordis tui, in odore & seruore purissimæ charitatis, Amen.

Crucifigentes eum, diuiserunt vestimenta eius mittentes sortem.
Marc. XVII.

3.
Vestes.

Plissime & clementissime Iesu, quis dignè exprimet charitatem tuam erga nos, qui extremum genus paupertatis elegisti propter nos? Siquidem, omnibus spoliatus, omnibus nudatus, pependisti in cruce, nihil de hoc mundo retinens, nihil possidens: qui tamen seruus tuis abundantiter omnia tu prouides: imò qui & nos peccatores ingratos, atque quotidie rebelles scelestos & inobedientes, atque adeo volatilia cœli & bestias agri pascis & vestis. Itaque omnibus perinde ac amantissimus, & fidelissimus pater, tua largissima bonitate prouidens, ipse nunc pendes nudus in cruce, ut poterem qui extremam penuriam in vita ac morte elegisti, adeo ut in hoc ultimo durissime gritudinis, hoc est, acerbissime passionis ac mortis tue lecto, nihil adeo fore posset cuius infirmo necessarium, quod tibi non decesset, nihil tam molestem, quod tibi ad pœnam non adcesset. Nam omnibus licet esse nudatus, non caruit tamen ipsa etiam paupertas tua illusionem & contemptum. Siquidem vilissimi impiissimiq; tortores, vestimenta tua in prædam rapiunt, inter se ea diuidunt, super tunica quoque inconsutili, ne diuidetur, sortem mittunt. Non autem ob hoc solū id faciebant, quod adeo essent indigi, inopes atque viles, sed ironice, per Iudæorum instructionem id faciebat, tibi illudere voluntates, & quasi iactantes nobilem se prædam obtinuisse, vestes puta tuas regias, unde omnes fieri diuites posint, has diuidi oportere: atque idcirco inter se diuidunt, facto hoc ipso, tuam paupertatem tibi exprobrantes. Heu mihi Domine, hoc improperium paupertatis libenter tu pertulisti, compatiens interim afflictæ matris vehementi dolore, cuius sciebas cor virgineum pro tui amore consternari, videntis

tis vestimentum, quod tibi deuota parauerat in prædam ac sortem tolli, tibi quoque in ignominiam exprobriari.

Pro natura spiritusq; nuditate, Precatio.

Fac ē suauissime Iesu, me nibil de hoc mundo concupiscere, ea quæ ad nudam simplicemq; corporis pertinent necessitatem, secundum discretionem tuam ad vsum solum accipere, quo nulli creaturæ per affectum inhæream: sed quæ amanda sunt iuxta voluntatem tuam in te solo diligam, te verò in omnibus & super omnia ex toto corde, seruentissima, purissima, intensissimaq; charitate perpetuo ac inseparabiliter possideam. Dulcis Iesu nunquam scindam, nunquam diuidam fratum concordiam ac unitatem: sed omnia reparare, resarcire scissa, dissidentes quoque reparare studeam ad pacem, ad unitatem & ad charitatis perfectissimam integritatem, Amen.

Prætercuntes blasphemabant eum, mouentes capita sua. Marc.XV.

Theoria IX.

Plissime Iesu Deus meus, misericordia mea. Certè misericordia tua plena est omnis terra. At quam dolendum est te, qui miseris omnium, cùm propter me Blasphemis in miseria essem maxima, non habuisse qui miseretur tui: astitisse verò omni ex parte qui perlequerentur te subsannationibus, exprobationibus, blasphemij q; & hoc ideo, quoniam aliud in te iam vlt̄rā non poterant. Sed quis, Domine mi, tibi æqualia passus est? Quis damnatis ad mortem illufit vñquam? Quādo enim ad mortem sunt damnati pro suis peccatis homines, compatiuntur eis reliqui omnes. Tibi verò, quod omnibus sit, non contingebat. Nihil enim compassionis, nihil commiserationis ab inimicis tuis, vel in extremo supplicio tibi exhibitum est, sed ore te polluto ac sermonibus impijs quam diu viuebas persecuti sunt: quandoquidem aliter quo te contristarent, non habuerunt. Expluerant enim omnem sui furoris rabiem in te, & quicquid potuerunt, tibi in opprobrium fecerunt & tormentum. Alijs damnatis ad minus benigna fit alloquutio, & sufficit Iesu omnibus, quod morte se redimunt. Tu verò neminem læstisti Iesu innocentissime, sed pro ijs qui potentiam & maiestatem tuam læserunt, pateris damnationem mortis. Et ibi inter amarissimos cruciatus, cùm diræ mortis accederent angustiæ, non solum non pepererunt, nec compassionem impenderunt tibi inimici, verūm prætereentes crucem Iudæi & milites, agitabant etiam in te capita sua, blasphemantes. Ad hæc alterutrum colloquuntur illudentes, sanitatum tibi beneficia exprobabant, dicendo: Vah qui destruens templum Dei, &c. Si rex Israel est descendat nunc de cruce. Alios saluos fecerunt, seipsum non potest saluum facere. Confidit in Deo, liberet eum nunc si vult, &c. Tu verò agne misericorde hæc audiens, ut agnus innocens non aperuisti ostium.

Aduersus omnem amaritudinem animi, Precatio.

Pro hac igitur, tamq; inæstimabili patientia cordis tui, gratias ago tibi, adorō te, & benedico tibi. Huiusmodi enim verba licet cor tuum dissecando penetrarent, tamen non respondisti exprobribus tibi verbum, sed eorum potius compatiens cætitati, pro illis orabas. Dulcis Iesu, fac ut nulla blasphemia, nulla amaritudo, nullatio impatientia cor meum tangat, ad tuam, quæ pluram paterna est dilectionem, semper attendam, tuam prouidentiam semper in

hh 4 memo:

memoria teneam, tibi me committam ac relinquam, de manuq; tua omnia recipiens, semper gratias tibi agam, Amen.

Vnus autem de ijs qui pendebant latronibus, blasphemauit eum, dicens: Si tu es Christus, saluum fac temetipsum, & nos. Respondens alter, increpabat illum, dicens: Neque tu times Deum, quod in eadē damnatione es? Et nos quidem iustè: Nam digna factis recipimus. Hic verò nil mali gessit. Et dicebat ad Iesum: Domine memento mei, dum veneris in regnum tuum. Et dixit illi Iesus: Amen dico tibi: Hodie tecum eris in paradyso, Lucæ X XIII.

Theoria X.

10.

Latro.

Amitissime, gratiofissime ac dulcissime Iesu, fons totius misericordiaz, recordare illius immensa pietatis, superabundantisimæ misericordiaz, quæ latroni à dextris pendeti, te tā veraciter quām pie excusanti, penitēti & misericordiam tuā vltima voce sua abs te postulāti, non minus dulciter atq; promptè exhibuisti, eidem supra id quod petierat, promittens: hoc est, non solum illius pollicitus es te habiturum memoriam, verū etiam peccatis dimissis: *Hodie, inquis, eris mecum in paradiſo.* Dulcissime Iesu, quām dulciter omnes penitentes hoc verbo refecisti, quām potenter nos miseros ad spem erexisti. Audimus enim quam misericors es Domine in omnes qui in uocant te, quāmq; dulcis & pius ijs qui in te sperant. Verū non fuit tamen hoc verbum fine tristitia cordis tui, vt potè qui memoreras ingratitudinis multorum, quibus curationum multa beneficia contuleras, quorum nemo ex ingenti multitudine quæ ad diem festum, aut ad tuæ passionis crudele spectaculum conuenierat, inuentus est, qui præter hunc latronem te palam confiteretur. Nemo comparuit, qui vicem aliquo modo reddere cupiens, aut te excusaret, aut pro te loqueretur verbum. Hunc solu[m] luctatus es, adhuc sanguine tuo calente, latronem; & amisiſti discipulum, imò discipulos omnes: quippè qui simul omnes in fide scandalum passi, dubitabant. Sola mater tua in fide constans stabilishi perseverat.

Pro digna paenitentia pro peccatis, Precatio.

Ela misericordissime Iesu, tantā misericordiæ tuæ exuberantiā adoro, laudo, benedico, & pro ea gratias tibi ago, obsecrans te per eandem misericordiam tuam, ut tantam benedictionem tuæ dulcedinis mihi infundas, tanta me gratia tuæ plenitudine repleas, eandemq; mihi, qui erga meipsum sum & depredator & latro, serues, quo in hac vita pœnitentiam lachrymis & contritione tam continuam, tamq; peccatis meis dignam & tibi acceptam offeram: quo præterea, tam ardenter, tam perfectè, tam sincerè castè te diligam, tam purè viuam, in omnibus quoque tibi placeam, ut post egressum animæ à corpore, immediate æternam beatitudinem tecum dulcissime Deus, ex infinita clementia tua percipiam. O vitam piissime Iesu, dignus me rear abs te audire in fine vitæ meæ: *Hodie mecum eris in cælo*, Amen.

Non

Non est species ei neque decor: & vidimus eum, & non erat aspectus,
& desiderauimus eum despectum & nouissimum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem. Et quasi absconditus vultus eius & despectus: vnde nec reputauimus eum. Esaiæ LIII.

O vos omnes qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor similis sicut dolor meus. Thren. I.

A planta pedis usque ad verticem, non est in eo sanitas, sed vulnus & liuor & plaga tumens. Esaiæ L.

Theoria XI.

Eta dulcissime atque mansuetissime Iesu, ubi nunc in me sunt lachrymæ com-^{II.} Vnde
passionis, aut quomodo cor meum sic induratum est, ut tibi non condoleat?
Heu, quomodo sic emortuum est, ut tantam passionis tuæ magnitudinem
non attendat, tantam charitatis tuæ flammatum non sentiat? cum videam te virum
dolorum & scientem infirmitatem, nullam pœnam, nullum opprobrium, propter
miserrimam animam meam saluandam voluisse recusare, cum aspiciam in te gra-
uissimos dolores, innumeratas plagas, liuorem, cruentatæ vulnera pro me sceleratissimo
à te desideranter suscepta, atque occasionibus adeo multis accendentibus ex-
aggerata. Siquidè à planta pedis usq; ad verticem capitis non est in te sanitas, locus nul-
lus in te liber est à pœnis, sed quicquid in corpore tuo est, aut est plaga turnens, aut
vulnus fluens, aut roseus calidusq; fangus per corpus discurrens. Pateris enim in
omnibus singulisq; membris singulos dolores, singulatum sentiens: pateris intus
in corde & anima, pateris in florida corporis tui aetate, pateris coram innumera
populi multitudine, pateris ab electa gente, pateris in passchali tempore, pateris ubi
nemo tibi compatitur, pateris denique innocenter pro peccatis alienis: idq; ex pura & sola charitate. Undique igitur passionis tuæ dolor, dolorisq; vis tibi exagge-
ratur, & seipsa continuè sit maior. Aggrauat eam nobilissima tenerissimaq; com-
plexio tua, aggrauat personæ dignitas: quippe qui ex regio, sacerdotali, patriarcha-
liq; stemmate secundum carnem descendens, virginis pudicissimæ integrissimæq;
es filius, Verbum Dei, Patris Filius, Deus de Deo, Angelorum rex, Sanctorum glo-
ria, creator cœli, conditor universi: & tamen cum tantus sis, vilissima & indig-
nissima quicquid sustines ab hominibus valissimis & pro sceleratissimis peccatori-
bus: ab amicis derelictus, latronibus sociatus, in despectissimo loco, & ignominioso
supplicio. Hac omnia Christe Iesu, maximè autem omnium, nostra ingratitu-
do, nostra rebellio, (vnde sit ut tam dira pœna tua nobis non profit) cruciatum
pœnamq; cordi & corpori tuo augeant.

Pro charitate ardenti, Precatio.

Verum, quid ego miser ad hæc facio. Heu quare dolore, tristitia & luctu non
tabesco? Heu cur præ amore & compassione non deficio? Heu moriente pro
me charitate, cur non morior? Ah dulcissime Iesu, accendat, repleat, inebriet,
absorbeatq; me ignita & melliflua vis amoris tui, quæ faciat me omnium terreno-
rum obliuisci, omnibus virtutis & concupiscentijs emori, ut sicut flama ardens
totus in amore tui candeam, & ex omnibus medullis cordis & corporis mei, in

ii

glo-

gloriam & beneplacitum tuum totum me tibi tradam. Fac piissime Iesu, vt vndeque tui amore vulnerer, vndeque ad te pellar, totusq; charitate flagrem. Amen.

Stabat iuxta crucem Iesu mater eius. Ioan. XIX.

Theoria XII.

Piissime Iesu, quis exprimet satis moerorem cordis tui angustiamq; quam pro piissima matre tua habebas astante, quam dilectissimam habuisti, ita eidem compassus es amplius, dum eam sub cruce cerneret pro te dolentem & gemetem. Cordis enim eius dolorem inestimabilem tu solus aestimabas, quia tu solus in cor eius videbas. Vnde quamuis dolor proprius te cruciaret nimium, nihil oscius tamen matris anxietati condolebas, quam sic desolatam relinquere, aut ab illa dulcissima separari erat dolorissimum: quippe qui te nunquam deseruit, cuiusque tibi neque solatum defuit unquam, neque obsequium. Siquidem ipsa te lactauit infantem, nutritum adolescentem, praedicantem comitata est, & nunc cruci astantis, gemebunda aspicit patientem. Ipsa tua denique contemplatur vulnera, audit opprobria, auscultat ad tua verba. Huius itaque matris dolor ex castissima anima & materno corde prodiens, huius gestus ingebundi & lachrymæ, tuum tibi dulcissime Iesu martyrium duplicarunt: verba eius, plangentisq; suspiria, & Virginei pectoris gemitus, cor quoque tuum dissipabant. Quomodo enim o piissime Iesu, huic matri sic te amanti compassionem non exhiberes? Aut cor tuum quomodo dolore non scinderetur, quando ceteris non solum amicis, te plangentibus, verum etiam inimicis, atque adeo ipsis te persequentibus tantum condolueristi, vt ex nimio charitatis affectu in cruce pro illis fleres? idq; præcipue pro ijs quibus, tantam passionem sua culpa sciebas non profutaram. Voluisti tamen cruci tuz matrem aisse, non in solatium, sed tibi & illi in maius tormentum. Neque enim sufficiebat tibi passio externè inflicta, nisi & intus fores afflictus. Atque ideo quo copiosior esset nostra redemptio, matris adesse volebas præsentiam, vnde tibi dolorem augeres internum.

O virgo benedicta, & inter omnes mulieres tam sublimis, quam singularis, dignissima Dei genitrix Virgo Maria, exurgant quæ omnes vires cordis & corporis mei in reuerentiam, in laudem, in amorem, & gratiarum actionem erga te, pro dolorosa statione iuxta crucem benedicti filii tui Iesu, proq; illa maxima fidelitate, singulari tolerancia, quam filio morituro tu mater piissima, virgo tenerima in extrema necessitate monstrasti. Siquidem viris Apostolicis fugientibus, & in fide nutantibus, tu sola unica & præelectissima virgo solidam fidem, spem & charitatem inconcusse inextinguibiliterq; conseruasti. Itaque stabas iuxta crucem patientis filij mœstissima mater. Heu virgo sancta, domina mundi, Angelorum regina, quid tibi & cruci? Quæ societas paribulo, cum templo Spiritus sancti? Quæ communicatio Dei sacra, cum despectionis loco? Quid tibi o benedicta in mentem venit, vt stares in loco supplicij malefactorum, quæ virginitatis es speculum, totiusq; sanctitatis luminare exemplum? Eheu dulcissima, nequaquam ociosum, nequaquam est absque causa, quod virgo nobilissima, quod pietatis thesauraria in loco commonaris tam indigno, tamq; verecundia tuz virginex insueto. Habes igitur præsentem aliquem magnum, quem individuo sequeris amore: & hic Deus tuus est, omnium creator, pater amantisimus, sponsus dulcissimus, filius virginitus, omniumq; misericordissimus saluator. In hoc vita tua est omnis, in hoc

hoc spes tua tota. Hic nimis Iesus, qui est suauissimus, in cruce miserabiliter pro nobis est perditissimus peccatoribus extensus, hunc cernis, hunc inspicis, huius mortem præstolaris, hunc neque relinquere, neque ab eodem potes recedere: quia in ipso tu, & tua sunt omnia. Sed mirum o tenerima Virgo, quo modo ex præcedentibus vigilis, tristis, filiisq; passionibus, quas ait cernis oculis, aut in spiritu vidisti, aut certe aliorum infallibili didicisti relatione, & nunc ex præsentibus que cernis afflita & quasi exanimis stare potes? Mirum o nobitissima, quo modo in tanta cordis anxietate, in tauto dolorum torrente, non mortua iacuisti, nisi ex sola id fuisset filii miraculosa dispensatione, ut tot doloribus morte amarioribus moreris viuens, dum viuendo poenas omni morte sustinebas in anima crudeliores.

Quis enim cogitare sufficeret, aut estimare compassionis poenas, quas filio tuo innocenter patienti exhibuisti? Nam cum filium paulo ante audiendas damnatum, sociata humili fœminarum caterua, ad locum Caluarie properasti, & inter furentes populorum acies gemebunda transiens, dum filio tuo quantocius crucifigendo fatigeres propinquare, dum adhuc in carne viuentem affectares cernere, & antequam moreretur ab eodem piaz alloquutionis verbum suscipere, nec posse, itinoris vtebaris compendio, ubi in faciem eis occurrens, vidisti vultum eius amabilem sputis, sanguine & liuore repletum: vidisti sub onere crucis curuum, ipsum anhelantem & deficientem: vidisti ad iniurias pesimas & blasphemias humiliatorem tacentem: vidisti, nec loqui potuisti præ dolore cordis. Deinde ah benedicta inter mulieres, quamq; ingenti cruciabaris mœrore, dum filio eodem nudato, atque super crucem posito, audires crucifigientium clamores & strepitus. Heu malleorum validorumq; ictuum pulsus, clavorum tinnitus in filij crucifixione: nonne cor tuum materiū dissecuerunt? Dominus enim noster Iesus Christus filius tuus, quemcunque sustinuit in carne, eadem te vulnerabant in mente. Heu quam tristes, quam lugubres voces & gemitus a te, ceterisq; paucis amicis audiebantur, quando extenuatur, sorditur, clavis figitur, torsoq; corpore dissipatur tuus vnigenitus. Postremo, quantum triste hoc spectaculum cor tuum virginem dissecuit, dum in cruce exaltatus, nudus inter latrones ponitur, speciem habens leprosi, dum abiicitur, diffamatur, deridendum blasphemandusq; omnibus offertur? Videbas in cruce suspēsum, videbas toto corpore vulneratum & cruentatum, ab omnibus derelictum contemptumq; quem sciebas ex te Virginem Deum natum, inter hominesq; innocentissime conuersatum.

Pro felici morte ad beatam Virginem Mariam, Precatio.

Benedicta igitur & piissima inter mulieres, per virginei cordis tui, mœrora pariter ac dolore vulnerati, compassionem, rogo te o unica spes & refugium misericordia, da ut fideliter nunc tibi & filio tuo ego assista sub cruce condolens, & pro posse meo eundem imitari, eidemq; conformari contendam. Tu igitur ut piissima mater assiste mihi quoque in omni tentatione & aduersitate, præcipue tamen in hora mortis meæ. Ab omni peccato, ab omni periculo, ab omni malo, piissima mater, libera & defende me. Ah pone super me hos oculos misericordie, quibus benedictum fructum ventris tui adeo tristis vidisti patientem, & præserua me a laqueo inimici, & a consensu cuiuscunquam peccati. Ni quā cor meum intror, nunquam in conscientia mea corā oculis Dei appareat, quod illi displiceat.

ii 2 Dul-

Dulcis Maria, nihil in hora mortis hostis in me inueniat, quod accuset. Quod ut impetrare abs te valeam, fac etiam o misericordissima Dei mater, ut clavi passionis filij tui cor meum perfodiant, & salutaribus vulneribus contritionis, compunctionis & amoris me crucient, ut ex vehementi peccatorum displicantia ac contritione, lachrymis totus effluam, & praetui amoris castissima vehementia, a me ipso deficiam. Ah vtinam o pulcherrima dulcedo, o vtinam suauissima pulchritudo, mater pietissima, tanta fidelitate, charitate & compassione tibi sub cruce assistam, ut in illorum digneris me numero computare, quos arctissimo dilectionis vinculo cordi tuo miseris cordissimo tenes impignoratos. Dulcis Maria, fac tibi nunc deuotus semperq; assistam, ut tu in necessitatibus mortisq; articulo, cum dulci virginum comitium mihi assistas, tua & filij merita pro me ponas; nec me deferas, donec animam meam plenè filio tuo reconciliatam, plenèq; in ipsius sanguine purgatam egradientem, absque villo impedimento in gaudia filij tui introducas, Amen.

Cum vidisset Iesus matrem & discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri sua: Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Ioannis XIX.

Theoria XIII.

^{15.}
Mulier.

^{Luc. 2.}

Dulcissime Iesu, quas gratias tibi agam pro dilectione filiali, pro veneratio-
ne ac pia solitudine erga fidelissimam matrem tuam, cunctis angustijs ac
doloribus plenam: cuius in tantis paenarum cruciatibus, quasi tui oblitus,
curam gesisti? Prouidebas enim ut egressurus de hoc mundo, alium pro te illi re-
linqueres filium, & fidelem substitueres ministrum. Siquidem cruci affixus, & iam
in ultimo penè spiritu constitutus, cum nullius membrorum tuorum liberum ha-
beres usum, nisi oculorum & linguae, utrumq; in matris obsequium conuertisti.
Respexit enim illam & alloquitur es. Nam ipse præmortui & pallentes oculi tui
a dilecta se matre non poterant continere. Siquidem quos superuenientis mortis
impetus claudere impellereq; conabatur ad defactum, ad matris aspectum vis a-
moris rursus aperiebat. Itaque hoc aspectu ac vltimæ visionis radio, in cor matris
ad tuæ passionis memoriam profundissimè imprimendum infixo, ipsam allo-
queris, venerabilissimum eidem discipulum tuum pro te in filium, atque ediuerso
discipulo eandem in matrem commendans, virginem virgini filiali ac materna
dilectione, indissolubilisq; virginitatis vinculo sociasti, dicens: *Mulier, ecce filius
tuus. Et ad discipulum: Ecce mater tua.* Heu mater Dei patientissima, heu amore fer-
uentissima, heu dignissima mulierum, nunc tibi Simeonis gladius occurrit, olim
promissus: quem inter mulieres olim benedicta, nunc vero matribus cunctis plus
desolata, hodie toties experta est, præsertim nunc, dum filius tuus unicus in cruce
pendens, quasi proprietum immemor esset dolorum, compassione vehementiori
tibi fidelissimæ, tristissimæ, dilectissimæq; matri suæ condolens, filiali te allo-
quitione perinde ac valedicturus, alteri resignat, atque iuniori commendat. Heu,
quis sufficit virginei pectoris tui dolores angustiasq; pensare, dum quasi repudia-
ta desolataq; mater, commutatione lamentabili pro unigenito, adoptiuum, pro
magistro, discipulum pro Domino, seruum, pro rege, militem, pro omnipotente,
recipis deficientem? Sancte Ioannes (cum tui reverentia loquar) scis tu ipse, quam
fit

sit dissimile recipere filium Zebedæi, pro filio Dei. Heu Maria tristissima, qualis
hæc commutatio, quis hic sermo? Nempe pertransiens cor, & persingens ad diuina-
tionem animæ & spiritus. Heu bona Domina, Dei genitrix, nutritrix & filia, quomo-
do simul amittis una Dei nutritrix alumnum, mater filium, ancilla dominum, unoq[ue]
momento simul patre priuaris & filio?

Ad Beatam Virginem Marianam resignatio & Precatio.

Nunc igitur ô clementissima virgo Maria, ô piissima mater desolatorum
omnium consolatio, regina misericordia post Christum spes animæ meæ,
ad dulcissima confugio, ad benedictissima virginalia pedum tuorum ve-
stigia me totum, corpus videlicet & animam, velle & posse, omnes necessitates, &
euentus meos tibi resigno, tibi offero ac commando, & mihi ipsi omnibus modis
renuncians, totum me dono mater næ curæ atque custodiæ tuz, eligens te ô benignissima
hodie perpetuoq[ue] in matrem ac dominam. Itaq[ue] per benedicta viscera mi-
sericordiæ tuz, per pietatē & clementiam virginis cordis tui, sub quo nouem men-
sibus requieuit filius tuus, obsecro te, noli me abijcere à misericordia tua, noli me
spernere ô castissima humillimaq[ue] virgo, propter innumera turpisima peccata
mea: sed propter eum qui pro me nudus expansisq[ue] manibus ante oculos tuos pen-
det in cruce dilaceratus, vulneribus atq[ue] doloribus plenus, suscipe me in filium, non
ponderans meam vilitatem, nec flagitorum meorum turpitudinem, sed virginis
pectoris tui clementissimam indeficientemq[ue] misericordiam. O tutissimum pecca-
torum refugium. O mulier virtutis & clementiae. O puteus inexhausta pietatis,
suscipe me tu cum sancto Joanne custode in filium, dirige & gubernas me, protege, cu-
stodi & libera me ab omni peccato, ab omni malo, & ab omni quod filio tuo dis-
plicet. Fao me de numero filiorum tuorum, qui singulari priuilegia cordi tuo pro-
fundius inscripti sunt, & qui magis sunt tibi deuoti. Dulcissima Virgo, impre-
tui amorem castissimum feruentissimumq[ue] cordi meo, & impetra mihi ut vitæ
tuæ virtutes, quibus placuisti Deo, ita imiter:puta castitatem, humilitatem, miti-
tatem, charitatem & misericordiam, aliasq[ue] omnes, ut filio tuo tibi semper to-
tus, perfectissimeq[ue] placeam. Impetra dulcissima mihi felicem mortem, quo à pec-
catis in passione & morte filij tui purgatus, totusq[ue] reconciliatus, ilicet post mor-
tem vitam, ex singulari misericordia Dei filij tui, recipiam æternam, Amen.

AD HORAM NONAM.

A sexta hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terram, usque ad
horam nonam. Matth. XXVII.

Theoria XIV.

O Amator ferventissimè salutis nostræ, in tua passione cùm homines taceret,^{14.}
nec confiterentur te (quippè qui velut peripluma, scoria & maledictu factus
eras pro nobis) sol creatorum te suum contempsans, & ceu indignatus propter
ea quaæ à tuis tibi inferebantur obscuratus est, & modo naturæ insuetu tenebras
induxit super vniuersam terram. Tibi namq[ue] quasi compatiens, ne conditoris sui
videret iniurias, nec mundo famularetur, qui suo pauerat creatori mortis pœnas,
lumen suum abstraxit.

Pro mystica illuminatione, Precatio.

Heu insensibilibus elementis, quomodo factus sum ego insensibilior? Heu bone Iesu, illumina tu quæso tenebras meas, ut semper te, tuamq; presentiam videam & sentiam. Ah dulcissime Iesu, cor meum tuis vulneribus sancia, mentemq; meam tuo sanguine inebria. ut quocunque me vertam, semper te videam crucifixum, & quicquid aspexero, tuo mihi sanguine appareat rubricatum: ut sic totus in te intendens, nihil praeter te valeam meditari, nihil queam nisi tua dulcisima vulnera intueri. Hæc sit mihi consolatio, tecum mi Domine vulnerari, despici ac pati: hæc intima sit mihi afflictio, sine te aliquid meditari, aut extra te consolari. Non quiescat cor meum bone Iesu, donec inueniat te centrum suum. Ibi cubet, ibi requiescat, ibi terminet appetitum suum, Amen.

Circa horam nonam clamauit Iesus voce magna dicens: Deus meus, Deus natus, ut quid dereliquisti me? Matthæi XXVII.

Theoria XV.

^{ts.}
Relictus.

O Fortitudo fortissima, omniumq; electorum virtus virtuosissima, Christe Iesu, doloribus tuis vndiq; tibi increbrescentibus & prioribus remanentibus, dum noui semper accedunt, passio tua continuè se ipsa fit maior. Siquidem membris tuis omnibus patientibus, omnibusq; cruci immobiliter affixis, non fuit ut alterum alteri posset membro succurrere. Quantus igitur cruciatus erat manuum, pedum, nerorum, compagum medullarumq; & hic continuus, nunquam interpolatus, nec ad oculi momentum intercisis, aut quiete aliqua relevatus: quandoquidem totius moles corporis rui, in tribus clavis irremediabiliter pendebat. Vnde si voluisses pedum fixuræ succurrere, aut dare remedium, necesse erat manus atrociori crucifixu prægrauiari, vulneraq; manuum secari amplius: Si vero manuum dolori parumper parcere voluisses, totum corporis pondus clavo pedum oportebat inniti, acerbissimaq; poena sustentari. Quare sine consolatione, auxilio vello, omnium creator & consolator pro hominibus omnibus in singulis membris immaniter torquebaris. Extensa venæ, lacerata membra, fracti nerui, viscerataq; torta, spinis obsitum caput, indefinitem tibi laborem, & nunquam requiebant. Nam & de vniuerso mundo, cuius creator & Dominus es, per omne tempus crucipenditur tuæ ne tantillum quidem loci habuisti, quo caput tuum sacratis imum Angelisq; reverendum inclinares. Non erat, inquam, piissime Iesu tibi vel modica saltus requies, nec capiti tuo locus, quo illud reclinares: & hoc propter spineam coronam, qua indolenter vulnerabatur. Erat autem inclinatum super peccatum, propria etiam mole miserabiliter pendulum: vnde collum quoque tuum decentissimum ac nitidum fatigione longa incurvatum, immodice cruciabatur. Hoc modo singula quævis membra in corpore tuo torquebantur. In tanta autem poena nemo erat qui consolaretur, aut adiuuaret. In hac enim hora maximæ necessitatis, fuisti ab omnibus amicis tuis derelictus. Considerabas ad dextram & sinistram, sed non erat qui tecognosceret, non erat qui auxilium præberet, aut remedium, non erat qui consolaretur. Non erat bone Iesu, qui compatiens in te respiceret, præter matrem piissimam, paucosq; electos amicos, qui tamen nequaquam astabant ad solatium, sed ad grauius tormentum. Accessit præterea doloribus prædictis ad grauius tormentum (vnde inestimabiliter laborabas) quod Pater quoque tuus cœlestis ita te dereliquit, ut nullam infirmæ carni præstaret conso-

consolationem, quo leuius has poenas ferres propterea quod eras non solum homo, sed etiam Deus. Nam impositis tibi omnium nostrum delictis, permisit te Pater infirmitates sentire carnis, atque inferioribus animæ viribus internam solitæ dulcedinis consolationem subtraxit, celestis quoque in te roris profundum, quantum ad hoc, desiccauit. Quapropter alto singulu, profundo gemitu, anxioq; luetu, in lamentabilem hanc vocē prorupisti: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Heu dulcissime Iesu, Patris vnigenite, in quo fibi Deus Pater complacuisse testatus est, quomodo te nunc paterna ipsius dilectione in tam amara necessitate, & in extremo articulo dereliquerit? Heu dulcis Iesu, quantum cruciabaris, dum hanc emitteres vocem. Veruntamen tua voluntas ad hæc omnia, & maiora, si opus fuisset, sustinenda, manst̄ semper parata Patris voluntati. Heu Maria tristissima mater, quam grauis hæc tibi fuit afflictio cordis, dum filium tuum, quem cunctis poenis videbas repletum, proprio verò, omniumq; hominū auxilio destitutum, audiebas lugubri voce clamantem, sese à Patre quoque derelictum. Veruntamen ô piissima, cunctis illis derelictis, tu pia mater sola fidelis, & ex eius nulium infirmitate scandalum patiens, constans illi astitisti. Et satis hoc congruè: Quippè ad quam solanam etiam ipse, dimissis alijs quibuslibet creaturis, olim venire, dignatus est, dum veluti unicornis indomitus, sanctorum Patrum longis desiderijs atque suspirijs diu pulsus ac fatigatus, contuita tandem virginæ pulchritudine & humilitate tua, quasi seipsum diutius continere non valeret, virginæ tuo gremio, is qui in se incomprehensibilis est, captus est. Itaque pro tanta eius dignatione, (quoniam ex omnibus te elegit) reddis ei tu nunc, vicunq; vicem: vt quemadmodum se tibi dederat relinquens omnia, ita ab omnibus iam derelicto, eidem societatem flebilem exhibes ac miserandam, in corde & spiritu, eadem quæ in corpore ipse perfert, sustinens. Ad hæc tamen nihilominus graui mœnore saucijabatur piissimum cor tuum, quod tantis doloribus circumdatum, in tot poenis derelictum filium, nequam consolari, nihilq; auxiliū remedijve eidem potuisti praestare. Heu quid in corde tunc tuo sentiebas, quando rauca ipsum voce ob poenarum immensitatem sic lugubriter exclamantem audiebas? Heu quād supplicibus precibus, quād cordialibus votis, ipsius sacrificium, omnīq; genus humanum Deo Patri ad hunc clamorem commendabas.

Pro sui abnegatione, resignatione, ac in Deum confidentia, Precatio.

Dulcissime Iesu, sic tu clamans, sic patiens à nemine recipis consolationē. Obsecro te igitur per eandem desolationem tuam, fac ut in omni tempore desolationis, tristitia & derelictionis, ad te solum recurram, te quāram tanquam fidelissimum patrem, te inuocem, in te confidam, tibi me credam, in te solo sperem, de me penitus diffidam, auxilium & beneplacitum tuum constanter expectem, atque in omnem præssuram & desolationem plenissima abnegatione mei ipsius, me tibi offeram. Dulcissime Iesu, fac ut plena confidentia me ex toto tibi relinquam, plena resignatione, perfecta abnegatione cuiuscunque proprietatis tuum beneplacitum solum desiderem. Ecce me iacto in te, tu quæso susci pias & non derelinquas me, Amen.

Sciens Iesum, quia iam omnia consumata sunt, ut consumaretur scriptura, dixit: Sitio. Vnde autem possum erat aceto plenum. Illi ergo spongiam plenam aceto, hysopo circumponentes, obtulerunt ori eius. Id annis XIX.

Theoria XVI.

^{16.}
Est siccus.

Domine mi dulcissime, quamvis amor eximus salutis nostræ in corde tuo divino in immensum flagraret, atque te maxime nostræ faceret redemptoris sitibundum, nihilominus tamen ex nimia siccitate & arrefactione corporis (quandoquidem multipliciter sanguinem effudisti, atque humore quois exhaustus es) corporali siti vehementissime torquebaris, adeò ut propter vehementem sitis cruciatum: *Sitio, exclamares. Quomodo enim sitis illa non fuisset maximè afflictiua, cùm inter tot variasq; penas præcedentes de nulla illarum conqueri auditus es, nisi de hac sola; cuius tanquam immanioris supplicij tollerantiam nobis significasti clamans: Sitio. Verum heu tristissime Iesu, quis est nunc qui sit in tua consoletur? Consideras ad dexteram & sinistram, sed non est qui cognoscat te. Non est qui velit, aut qui possit refrigerare linguam tuam arentem præ siti, faucesq; hæretem. Nam & mater tua licet summoperè cuperet, & præsens hanc vocē tuam audiret, non potuit tamen in extrema necessitate laborati succurrere, ut vel tantillum aquæ frigidæ tibi porrigeret. Vnde ob hoc vehementiori dolore torquebatur: recordata nimis, quād dulciter olim virgineo te lacte potauerit. Heu pīfissime Iesu omnium mercenarij consolator, in quantam paupertatem, in quantam desolationem tuus reipsum amorem deiecit? Heu in quantam afflictionem, desiderium te humanæ salutis impulit, ut in tam magna necessitate tibi, cuius sunt omnia, quod omnibus supereft abundanter, puta calix aquæ frigidæ, desseret? Heu Iesu mītissime, heu Iesu amantissime, in quantam paupertatem vltro, in quantam penitiam te omnium rerum propter me dedisti.*

Aduersus omnem priuatam mundanumq; amorem, Precatio.

Oro igitur te supplex Domine Deus meus, ut omnem amorem priuatam & mundi in me radicatus occidas, quo tui honorem, tuum solum beplacitum in omnibus, & super omnia, me neglecto atque contemptu sitiam, queram, intendam, promoueam atque perficiam vigilantissem atque feruentissimè, Amē.

Et milites accedentes & spongeam plenam aceto circumponentes, obtulerunt ori Iesu. Ioannis XIX.

Theoria XVII.

^{17.}
Gustat.

Amantissime Iesu, cūm tam vehementi siti astuares, nec tamen esset qui tibi sitim illam aquæ poculo refrigeraret, inimici tui (ut in omnibus solebant) maiorem inde tibi & iniuriam & contumeliam struunt. Siquidem non compunctionis, sed afflictionis & derisionis gratia, acetum & fel sifienti, propinarunt. Huius potionis, licet amaritudinem non ignorares, voluisti tamen gustare, sed bibere nolueisti, quo gustum tuum nobilissimum amaricando affigeres, & nihilominus sitis importunitatem tolerares. Potuisse enim hæc potio, quamvis amara, si fuisset sumpta, siti mederi: sed gustare tantum voluisti, ut haberes quod gustum torqueret, abesse autem quod sitim repelleret. Nihil enim passionis subter-

subterfugisti: inquit non sufficiebat tuus charitati, quicquid rabies Iudeorum extera
na inferret, nisi etiam penes atrocioribus intus temetipsum torqueret. Omnibus
idcirco penes ibas obvius, & nihil quod te grauaret, declinabas. Heu Iesu bone,
haecce est illa cœna nouissima & regia, quæ tibi Angelorum regi paratur? Haec-
ne est refectio, quæ post ingentes labores, post immensos agones nimium fatigato
impeditur. Heu piissima mater, nonne cor tuum virgineum tremuit, quando tam
amarum vidisti filio tuo siti arescenti poculum propinari? Heu quomodo tunc ver-
sa est in luctum cythara tua, olim tam gaudiosa? Olim lætabundo corde in arridē-
tis tibi partuuli vultum nimis delectabilem oculos virgineos retorquebas: nunc
quocumq; hos vertis, triste tibi occurrit spectaculum. Si enim sursum oculos leuas,
vides materni cordis spectaculum triste, ac vulneratum: Si in terram deflectis,
vides crudeles filij tui persecutores, terram quoq; sanguine filij tui roseo cernis
cruore perfusam. Olim dulcissima virgo, voces audiebas latantum & glorifican-
tium pro ijs quæ gloriose siebant ab eo, & hac melodia suauia aures castissimas, vir-
gineam quoq; devotionem tuam pascebas: nunc aliud non audis, nisi frementium
tortorum, atq; balasphemantium voces, scribarum & Pharisæorum derisiones, a-
micorum paucorum gemitus & eiulatus, quæ virgineam animam tuam ut gladius
penetrabant. Super omnia autem angustiabat animam tuam, quod filio tantis in
doloribus ac necessitatibus constituto, nullum potuisti præbere subsidium. Siquidé
cernens corpus eius nobilissimum dilaceratum ac vulneribus plenum, non poteras
illud aut linire oleo, aut ligare panniculo. Videbas carnem eius sanguine rubricatam;
sed non poteras illam extergere linteo. Videbas sanguinem in terram defluere, nec
poteras colligere. Cernebas lacrymantes oculos: & non valebas abstergere. Au-
diebas derelictum sed consolari nequitas. Audiebas iniquorum blasphemias, sed
non valebas excusare. Vidisti eius caput pendulum; nec poteras sustentare. Videbas
sicutem: nec poteras porcare. Vidisti tandem expirantem: nec potuisti commori.
Postrem mortuum vidisti: nec oculis amplexibus potuisti attingere.

Ad Diuam virgi: eun Mariam pro auxilio in extremis vita. Precatio.

OMER dulcissima, & singulare peccatorum refugium, & mæstorum unicum.
Olatum, Domina suauissima, potentissima, & misericordissima, fac merear
in extremis vita mea gaudere melliflua præsentia: fac me gustare tunc,
experiiriq; miserationum tuarum vbera: fac efficaciter me sentire magnitudinem,
virtutem, atq; potentiam misericordia tuæ, quæ contra omnem tentationem me
confortet, ab omnibus inimicis meis me liberet, ab omnibus peccatis apud filium
me excusat, & animam meam egredientem propter passionem unigeniti tui, & tua
merita, statim ad gaudia perducat æternam, Amen.

Cum accepisset acetum Iesus, dixit: Consummatum est. Ioannis 19.

Theoria XVIII.

MISERICORDISSIME Iesu, postquam singula membra tua doloribus repleta, sen-
sus quoq; tui amaritudinibus & molestijs nimis fuerant affecti, ministri
deniq; crudelitatis omnem furoris sui vim in te effuderant, dixisti: *Consum- 18. Complet-*
matum est: ostendens te omnes scripturarum voces, omnia Prophetarum testimo-
nia, Patrisq; tui voluntatem perfecisse, & opus nostræ redēptionis consumasse,
kk pro

pro quo à Patre in mundum missus veneras , ex Maria virgine natus Deus & homo,& hictanquam in exilio constitutus,fame,siti,frigore,æstu,itineribus, fatigationibus, contumelijs, verberibus, passionibus ac tormentis triginta tribus annis laborueras,nouissimeq; in cruce suspensus usq; ad mortem peruereras. Hæc omnia simul Patri hoc vñico verbo obtulisti,dicens: *Consummatum est*, quasi dices: *Consummaui omnia, nihil eorum quæ iniunxisti ò Pater non perfeci.* Hoc vnum reliquum est, vt ad te veniam,hoc est, vt ex hoc mundo moriendo emigrem.

Pro mystica consummatione, Precatio.

Pro hac consummatione, p̄fissime Deus, te adoro, benedico, laudo, & infinities (si possiblē foret, licet id nihil tamen adhuc esset) gratias ago maiestati tuae, quæ non dignata est se humiliare, ad tā vilia, sibiq; indigna sustinenda. hocq; non ex sua indigentia; sed pro nostra miseria , perseverans in Patris obedientia v̄lque ad mortem crucis. O suauissime Iesu , fac me carnis delicias nou solum non amare: sed & cum detestatione horrere, tuoq; exemplo ac tui amore, quæ carni sunt duriora, semper appetere, quantumq; discretio admittit, eligere. Dulcis Iesu, da mihi in seruitio tuo nunquam temere, nunquam deficere, sed spiritu mentis ac fere uore deuotionis indies & crescere & renouari. Sanctissime Domine Deus meus, da mihi in omnibus castissimam, rectam, simplicem, deiformemq; intentionem habere, quæ gloriam tuam & benelacitum tuum ubiq; semper & in omnibus purè intēdam, affectem, quæram & impleam. Dulcis Iesu, tu solus esto mihi omnium cogitationum, affectionum, operationumq; mearum scopus, tu omnium studiorum totiusq; vitæ meæ principium, intentio, medium, finis & consummatio. Heu amabilissimè Iesu, vitam euueniat mihi aliquando, vt tu solus mihi sis omnia in omnibus, & extra te nihil diligam, præter te nil cogitem, sine te nihil agam, imò in teso lo viuam & subsistam, Amen.

Iesus autem iterum clamans voce magna , ait: Pater in manus tuas commendo spiritum meum. Et hæc dicens inclinato capite tradidit spiritum, & expirauit. Lucæ.23.

Theoria XIX.

19.
Moritur.

Heu amantissime Iesu, generis humani redemptor, dulcedo iustorum , p̄soni-
tentium salus, electorum omnium vita & amor, quibus lachrymis est cogi-
tanda illa hora, qua consummatis omnibus quæ de te scripta, per te imple-
da erant, & nil restabat aliud nisi flebilis amaraq; illa agonia, qua tua vita cum morte
habebat pugnare , quam nisi moriendo haud poteras superare. Ad hanc igitur
horam te festinante, omnes vires corporis quas ante in tot doloribus mirum est nō
fuisse extintas, cœperunt magis deficere. Siquidem dum pallescunt, obrigesuntq;
membra, rotum corpus tuum alioqui iuvenile & floridum, in stipite verò nūc cru-
cis velut hominis leprosi pendens, inter nimios cruciatus marcescebat, & ad ima de-
clinando se vergebat. Inter quæ tu ò Sampson fortissime , ò fons vitæ, qui omnia
verbo creasti, qui omnia viuificas, omnia susteñas, omnia gubernas, cœpisti ad mor-
tem agonizare. Heu Iesu bone, quis confitetus , qua pugna, qua angustia, qua præ-
fura deniq; tuo erat cordi, dum mors cum vita luctaretur? Heu quot quantis ve-
tusionibus, quam intensis cruciatibus, quam crebris impulsibus , quibus tormentibus
cor illud tuum nobilissimum diuinitatis tuæ gazophilaicum à dira morte inuade-
batur,

batur, concutiebatur, donec tempus illud ab æterno dispositum adueniret, quo vltro, & non coactus spiritum emitteres? Tunc enim rumpens se sacratissimo corde tuo, valido simul te Patri clamore commendans: Pater, ait, in manus tuas commendam spiritum meum. Quo dicto, versus matrem tristissimam, quasi ultimum vale daturus caput inclinando, emitis spiritum. Heu quæ ista est separatio? Heu quam triste diuinitum nobilissimæ animæ tuae bone Iesu, à benedicto corpore tuo? Heu quanta poena, quanta acerbitas mortis huius, dum creator vita occideris, vita moreris. Filiusq[ue] Dei immensus, immortalis & Patri coæternus, pro omnium salute volens necaris. Deducant oculi mei lachrymas per diem & noctem, & non taceant: quandoquidem causa tantarum passionum ego fui. Ego mortis huius occasionem dedi. Et quia crimina quæ soluere debui, non potui, innocentissimus Iesus de benignitate misericordiae suæ, quamuis nihil debuit, pro me moriens soluit.

Pro virtutum naturæq[ue], morte felici, Precatio.

Pro hac amarissima morte tua, adoro, laudo & benedico te misericordissime Deus, gratiasq[ue] tibi ago, obsecrans te per eandem mortem & per ruptionem cordis tui, ut des mihi mortem felicem & beatam; nemp[er], ut cum anima mea egressa fuerit de corpore meo, confessim dimissis omnibus peccatis & debitibus, ad gaudia misericorditer recipiat sempererna. Scio mi Domine, hoc magnum esse, & tanto peccatori à te petere præsumptuosum: est tamen benignitati tuae æquè facillimum, à multis siue à paucis emundare peccatis. Quippe cum nostri non sit meriti, sed infinitæ misericordiae tuæ, vel qualemcunq[ue] beatitudinis tecum habere portionem. Verum p[re]ciosissime Deus, quo huius gratiæ capacem tu ipse me facias ac dignum, da mihi nunc verè atq[ue] perfectè mihi ipsi & mundo mori, vnde extra te omnia mihi vilescant, præter te nihil me afficiat, omnia propter te contemnam, & pro te contemptus esse gaudeam. Fac pie Iesu castissimo feruentissimoq[ue] tui amore me semper vulnerari, semperq[ue] amore tui manere languidum. Amara mihi sint omnia extra te, & chara in te mihi tua sint omnia. Verum Domine mi Deus meus, plus esto tu mihi charus quam omnia: imo tu solus mihi verè sis omnia in omnibus, Amen.

Centurio autem, & qui cum eo erant, custodientes Iesum, visis his quæ fiebant, & quia sic clamans expirasset, timuerunt valde, dicentes: Verè hic homo filius Dei & iustus erat, Matth. 27.

Theoria XX.

Etabenignissime Iesu, mortis destructor, & vita reparator potentissime, ecce ante oculos tuos nunc simul omnes dolores omnemq[ue] scenam quam vñq[ue] ad extrema vitæ tuæ pertulisti offero tibi: præcipue autem tristissimam, anxietate plenissimam, dolorosissimamq[ue] separationem nobilissimæ animæ tuae, à benedicto corpore tuo. Offero etiam tibi omnem passionis tuae benedictæq[ue] mortis fructum. Gaudium quoq[ue] illud, quo exaltravit anima tua, videns se vniuersas penas acerbissimamq[ue] mortem superasse, atq[ue] Patris voluntatem, opus scilicet redēptionis nostræ, quod charitate cogente susceperas, gloriose consummasse cum infinito fructu, & liberatione animarum innumerabilium. Mox namq[ue] vt spiritum tradideras, præciosi sanguinis tui effusæ virtus operabatur. Penitentia namq[ue] ducti Iudaeorum multi, qui contrate ut crucifigeris clamauerat, nunc pectora tundunt

kk z sua

20.
Gemuerunt.

sua, dicentes: *Verè hic filius Dei erat.* Oratio namque tua, quam ante pro eis, ad Patrem supplicando fuderas, non potuit vacua, aut inexaudita redire. Atque ideo, qui te viuentem à Pharisæis seduicti, contempserant, mortuum confitentes prædicabant.

Pro diuina voluntatis perfectione, Precatio.

Dulcis Iesu, da mihi cum continuo dolore cordis, cum sancto odio & disciplentia, cum vera contritione, cum profundissima quoque humilitate, plangere malitiam, cæcitatem, vilitatem, ingratitudinem, & nihileitatem meā. Da piissime Iesu ut cito adueniat regnum tuum, regnum iustitiae quo tibi subiecta sint omnia, quo tu animam meam regas, plenoque iure possideas, vt in me, per me, & de me, sanctissima tua voluntas supremumque beneplacitum semper fiat, ne gemere post hac opus habeam sed in te gaudere, Amen.

Terra mota est, & petræ scissæ sunt, & monumenta aperta sunt.
Matthæi 27.

Theoria XXI.

21.
Terra tremit.
Matth. 27.

Plissime Iesu, quas lachrymas fundam, aut quos rugitus cordis dabo pro lamentabili innocentij morte tua, cuius ego præcipue reus sum: quandoquidem insensibilia etiam elementa mortem tuam lugent, sese conturbantia, quo innocentiae tuae diuinitatij potentissimæ testimoniana ferant. In illis namque impletur, quod ore tuo benedicto dixeras Iudæis, quando pueri eorum tibi Osanna in excelcis cantabant, inuidentibus, atque puerorum laudes increpantibus: *S^fais, hi tacuerint, lapides clamabunt.* Et hoc ita factum est pie Iesu, Iudæis namque te negantibus & occidentibus, discipulis tuis fugientibus, amicis à tui confessione silentibus, lapides clamauerunt, & te confessi sunt. Siquidem petræ scissæ sunt, tremuerunt fundamenta terræ, monumenta aperiuntur? denique mira alia acciderunt, quasi vniuersa creaturæ ex compassiono suo cum creator euperent finiri, ad vindicandam sceleratissimam impietatem te persequantium, & lapideam durum iam tibi non compatiētum. Itaque creaturis insensibilibus compatientibus, quid tu Dei mater & virgo dignissima, sine filio mater desolata & vidua agebas? Puto nemo præter te credere aut cognoscere posset, quanto moerore anima tua castissima, quantoque dolore tūc esset perfusa, postquam ad eum peccatos filium tuum unigenitum deficeret, in mortem languescere, pallescere, lachrymari, præ dolore anxietateque videras & mori? Heu quām supplicibus votis corde clamans, te desolatam illi commendabas. Heu quām amaros flebilium vocum dabas in corde tuo lamentatus. Nam ab extra pudicissimam servuasti morum honestatē, vnde animæ tuæ dolor fiebat seipso maior, propterea quod aliarum more sceminarum non sinebaris clamare ac eiulare, morum id gravitate & honestate prohibente. Denique quis explicaret, quomodo maternum cordum palpauerit, quasi minitans te crepandum prætristia & dolore: quandoquidem cum filio simul mori adeo vehementer astuabas, sine quo nequibus viuere? Vnde præ nimia angustiarum multitudine veluti exanimis deficeret, & inter sustentantium manus videbaris ad terram penè cadere. Heu sancti Ioannis discipuli præ cæteris amplius dilecti, sed & feruentissimæ amaticis, fidelissimæque discipulæ Mariæ Magdalæ, cæterorumque astantium amicorum ac flentium corda, quantus dolor concutiebat? Repleti enim amaritudine, & doloribus inebriati, stabant pro amissione

amissione charissimi magistri sui, quem nec poterant tenere viuentem, nec morienti
commori. Idcirco solam te p̄fissimam eius matrem aspiciunt, de tua præsentia (si
qua superfluerit) consolationem expectantes.

Pro lachrymis compassionis & emollitione cordis, Precatio.

Heu dulcissime Iesu, quando non homines tantum rationales, sed & elementa
insensibilia te plangunt, tibi quoq; compatiuntur, vbi sunt lachrymæ meæ?
vbi contritio mihi & afflictio spiritus? vbi gemitus & dolor? Heu ariditatem
mentis meæ. Heu oculorum meorum fuscitatæ. Num lapide durior, terra frigidior,
aut mortuis manebo insensibilior, vt maiestatem tuam non tremam, iustitiam nō
timeam, non reuerear bonitatem? Pie Iesu, si te plangere non possum pro me mori-
entem, plangam saltem meipsum non plangentem, plangam ingratitudinem meæ,
ariditatem meam, insensibilitatem meam, mortem meam. Heu bone Iesu, quomo-
do cor meum sic obduruit? quomodo peccati frigore, adeò congelatum est? quomo-
do impierate saxeum factum est? Vtinam in me quod olim per Prophetam promis-
isti, impleatur: Nempè, vt tollas cor lapideum à me, & des mihi cor carneum, quod
sciat compungi, quod valeat compati, quod à tanta charitatis flamma possit cale-
fieri. Dulcis Iesu, plangam miseriam meam, plangam infelicitatem alienam, fream
deniq; memorans & admirans charitatem tuam erga nos immensam. Pijssime Iesu,
percutie durissimam petram cordis mei, & lachrymarum aquas educ largissimas, vt
plangam meipsum die ac nocte. Amen.

Vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis &
aqua, Ioan. 19.

Theoria XXII.

Svauissime Iesu, an parum tibi visum est tot beneficia, tot insignia charitatis te
est, tam vilium & ingratorum, laborasse: & quod maximum est, nobilissimam
animam tuam pro nobis adhuc inimicis, in mortem tradidisse? An hæc, inquam, di-
lectioni tua stupendæ erga nos, potius quā cogitandæ, non sufficiebant, nisi etiam
post mortem, contumeliam irrogari maximam tibi velles, à quodam superbo tunc
milite & seuente, qui lanceam lateri tuo tam profundè infixit, vt de corde quoq;
tuo vulnerato mirabiliter emanaret sanguis & aqua? Dulcissime Iesu, Deus pacis &
dilectionis, & quare cor tuum superbenedictum tam horrenda voluisti perfoisse
patefieri, nisi ad ostendendam nobis infinitam tuæ dilectionis magnitudinem, quā-
tum scilicet nos dilesisses & diligeres, dum reliquis membris omnibus propter nos
dilaceratis, ac Deo Patri oblatis, charitatem quoq; ipsam manifestius nobis mon-
strare velles, cor tuum huius charitatis secretarium, ac gazophilacium misericordiæ,
nobis referando, vt beneficia nobis exhibita, & charitas tua erga nos effusa,
passionesq; toleratæ vnde prodissent, quasi visibiliter agnosceremus? Quippe qui
nihil tibi reseruans, in nostrum usum ac pretium omnia expendisset, atq; idcirco o-
mni sanguine tuo effuso, omniq; humore pro nobis exhausto, quia modicum adhuc
in corde supererat, & illud pro nobis fundere vel post mortem decreuisti. Voluisti
præterea nobis cor tuum aperiri, quo yideremus, ingredereq; fontem illum
kk 3 tuum

22.

Milesque.

tuum, charitate & beneficiorum plenitudine scaturientem, puta cor tuum amantis-
sum, suauissimum, misericordissimum ac fidelissimum.

Pro cordis mundatione & simplificatione, Precatio.

Pro hac igitur vulneratione, ac pro sanguinis & aquæ emanatione adoro, lau-
do & benedico te, gratiasq; tibi ago, quod omnibus ad te confugere cupienti-
bus, miserationis & charitatis ostium aperisti, vbi penitentibus pateret re-
medium, tentatis refugium, infirmis præsidium, tristibus auxilium, instis refrige-
rium, omnibusq; ad te aspirantibus in cunctissimum salutiferumq; foret habitacu-
lum. Ah dulcissime Iesu, aperi mihi ostium cordis tui, portam misericordiæ, ianuâ
vitæ, fontem gratiæ, & trahe cor meum intra te per preciosissimum vulnus lateris,
ad amantissimi cordis tui arcanum, in gazophilacum tuæ diuinitatis. Recipe me
in secretum talamum cordis tui, quod mihi militis est lancea reseratum. Sed heu Ie-
su bone, ne irascaris super præsumptuosa petitione hac mea, quam indignus peto,
vtpote ingratissimus immundissimusq; peccator. Aufer igitur cor meum pessimū,
semper rebelle & acediosum, & da mihi cor tuum, aut da mihi cor aliud secundum
cor cuum: nempe cor amantissimum, fidelissimum, purissimum, misericordissi-
mum, atq; obedientissimum, quod in sanguine tuo mundes, simplifices, accendas
tui amore & inebries, absorbeas & perp. tuo vnum tecum ipso efficias. Dulcis Iesu
in hoc cor tuum repono omnes curas ac solicitudines, tam meas quam amicorum,
& eorum pro quibus orare teneor, aut qui pro se orari petunt, aut se se commenda-
uerunt. Omnia itaq; petitiones in cor tuum offero, tu scis quid vnicuiq; est salu-
tiferum, da illis sicut vis & nosti, Amen.

AD SECUNDAS VESPERAS.

Post hæc autem cum iam sero factum esset, quia parasceue erat, quod
est ante Sabbatum, ecce venit Ioseph homo diues nobilis decurio, vir
bonus & iustus, qui & ipse discipulus erat Iesu, qui non consenserat con-
silio & astibus eorum, expectans regnum Dei, audacter accessit ad Pilat-
um & petijt ut tolleret corpus Iesu. Matthæi 27. Mar. 15. Lucæ 23. Io-
annis 19.

Theoria XXIII.

Amantissime Iesu, da mihi vt suppliciter adorem, devote benedicam, digne
laudem te, humiliterq; tibi agam gratias pro largissima effusione sanguinis
tui pro omni humorum exhaustione, pro omnium virium tuarum consum-
ptione, & pro longa crucipendientia tua, qua in cruce permanisti, donec viri mis-
ericordiarum Ioseph & Nicodemus, quos ad hoc præparasti, de cruce te soluerunt,
& matri tuæ in sinum ipsius reddiderunt. Interim enim & benedictissima Dei ma-
ter, post filij tui mortem, populi multitudine & militibus recendentibus, mæstissi-
ma tu mater cum paucis amicis, præsertim mulieribus, remanseras sub cruce, cre-
bra trahens suspiria, quod mortuum filium neq; attingere, neq; de cruce valebas
deponere. Deerant instrumenta, defuit facultas, & quem viuentem tenere non potes-
tas, nec mortuum de cruce recipiebas. Nihil igitur aliud valebas, quam pudicissi-
mis oculis in dilectum fixis, ipsum sic miserabiliter pendentem contemplari, pensa-
re, immensam eius erga nos charitatem, quam tu sola præ omnibus poteras æsti-
mare.

Resoluunt.
23.

mare. Dabas igitur multiplices ardentissimi amoris gemitus in cœlum, congratulâs nihilominus prædilecto filio tuo, quod morte iam feliciter superata & hæreditate sua victoriosissimè redempta, opus suum nobiliter consummasse. Interea igitur tibi & Magdalena, reliqui sc̄p̄ deuotis, liberum desideratumq; erat crucem Iesu amplecti, cādemq; filij tui sanguine rubricatam osculari. Verūm, vt ad te benignissimè Iesu redeam, tibi gratias ago, qui tristitiaz matris & reliquorum amicorum cōpaciens pioq; illorum amori ac sollicitudini erga te prouidens, beatos illos viros, Ioseph & Nicodemum, tui iam sanguinis virtute operante, confortatos, ad deponendum & sepeliendum corpus tuum misisti.

Pro constantia in aduersis, & pietate erga proximos, Precatio.

A Mantissime igitur Iesu, da mihi fortitudinem, constantiam & perseverantiam, vt p̄ ecunq; aduersa forti animo & alacri suscipiam, patienter & cōstanter v̄nam, nec nisi à te aut à tuorum manibus de quauis cruce deponi aut resolui, hoc est, consolari liberariue cupiam. Dulcis Iesu, da mihi misericordiam pietatisq; officia ad omnes homines ex abundantia charitatis exercere, omnibus compati, omnium onera portare, nec improborum importunitate, laboriue molestia aut deficere aut fatigari, sed per charitatem omnia vincere, Amen.

Acceperunt corpus Iesu, Ioseph & Nicodemus, & ligauerunt illud lintheis, & iauoluerunt syndone, cum aromatibus, sicut Iudeis mos est se peliere. Ioannis 19

Theoria XXIV.

Heu dulcissime Domine Deus meus, quām humiliter permisisti corpus tuum tractari, & velut alterius cuiuspiam homini solui de cruce, & reponi super Syadone, syndone munda iuxta aut in sinu matris tuæ ad hoc expansa. Quapropter, ô mater omnium nostra, genitrix Dei super omnes benedicta, admoneo te flebilis illius depositionis de cruce, desideratissimèq; susceptionis dilectissimi filij tui vt potest nobis illissimi thesauri, quem de cruce solutum manibus in altum protensis affectu osse suscepisti. Heu tristissima mater, quantæ angustiæ mox ad luctuosum illum intuitum in corde tuo renouabantur. Quanta lachrymarum inundatio de pudiçissimis oculis tuis erumpens, sanctissimura defuncti corpus rigabat? Heu quām calidæ guttæ, genis tuis inhærentes, super ipsum continuè stillabant. Heu quām profundos trahebas gemitus, quām maternos erga ipsum suspirabas affectus, quādo iam concessum est tibi omnes plagas, singula vulnera, omnium compagum dissolutionem, nerorum rupturas, liuorem atq; tumorem in omnibus membris luctare, quæ ante non perfecte, sed à longè tantum aspexeras. Ex quibus omnibus sedula meditatione potuisti expendere, quanta fuissent quæ passus fuerat filius tuus. Aspiciebas defuncti corpus, sed tibi non loquebatur, nec respondebat: & inde magistratibus, quod illud, quod quondam sine dolore virgo perpetua genueras, speciosum p̄x filij hominum tu speciosa p̄x filiabus hominum, nunc liuidum, vulneratum, deforme, & oculis corporis despicibile mortuumq; cernebas. O quam materno affectu, pallida frigidaq; membræ, brachia scilicet rigida, componendo super sinum tuum colligebas. O quam sedula p̄ierate ipius plagas ac vulnera tergere curabas. O quanto amore decentissimis brachijs tuis ipsum

kk 4 amplexa-

amplexabar, tāquam myrræ faculum pectori tuo virginēo astringēs. O quot pallidis genis dulcia impremebas oscula. Et quomodo potest indignissimus peccator licet optans tuus. Itē seruulus, omnia compassionis dilectionisq; tuæ insignia explicare, aut pro ijs dignæ te laudare? quandoquidem quicquid de te & ineffabilis Dei mater dicitur, aut cogitatur insufficiens est, inane est & nihil. Veruntamen benedictum sit maternum pectus tuum, doloris & amoris tanti plenum, reclinatoriū aureum, præcunctis thronis eburneis deauratisq; sedibus electum, & ad hanc horam seruatum, vt vītæ autorem portet vita defunctum, Amen.

Pro munditia mentis & corporis, ad diuam virginem Mariam, Precatio.

Dulcisima virgo Maria, impetra mihi à filio tuo castitatem mentis & corporis oculi. Dei inueniatur in me immundum aliquid aut impurum: sed carnalia desideria omnia, imaginationesq; ac formas impudicas, cum execratione detester atq; proscindam, nihilq; nisi Deum & quæ ad Deum promouent in cor meum intrare sinam, spondemq; mundissimam filio tuo, cor meum, semper exhibeam.

In die illa erit planctus magnus in Hierusalem, & plangent se super eum omnes tribus terræ. Zacha. 12. Apoc. 1.

Theoria XXV.

^{24.}
Planctus,

^{2. Reg. 29.}

Dulcis Iesu, quām luctuosum fuit videre te in gremio iacere matris mortuum, ab eadem & ceteris amicis plangi, redire Apostolos qui fugerant, & plorare tam suam infidelitatem, quām tuam mortem. Omnes enim plangebant, & suam desolationem, & innocentem dilectissimi magistri sui mortem. Quomodo enim Magdalena amantissima tua discipula non planget amatorem suum dulcissimum, extra quem nil aliud diligebat, præter quem nihil sciebat, sine quo vivere mors illi erat? Itaq; illa, ceterisq; adeò flentibus super magistro suo, quomodo tu non fleres & mater p̄fissima super tuo vnigenito? Poteras tunc dicere inter lachrymas de filio tuo, q; pater tuus David olim de suo Absolone loquutus est: Iesu fili mi, fili mi Iesu. Quismihi det ut ego moriar pro te Iesu fili mi: fili mi Iesu. Incōsolabiliter enim dolebas, & incomparabiliter plus diligebas mundi salvatorem, quam ille, licet filium criminosum tamen peccatorem. Heu virgo pudicissima, duritiam cordis mei! Omnes plangunt filij tui innocentem mortem, solus ego qui summopere debarem, vt poterem qui vniuersi huius planctus occasionem dederim, non plango. Quis enim alius abs te abstulit & mitissima pignus tuum? Quis interfecit alius filium tuum, quām ego? Cui vis in lignari, aut cui vis māluerisima irasci? Nonne mihi? Ego sum qui vniuersum hoc malum feci. Ego calamitatem hanc, fateor, super te induxi, & misericordissima. Peccata mea interfecerunt filium tuum, imo & charitas ipsius immensa, qua me reliquosq; peccatores adeò dilexit, vt neq; tibi parceret, neq; sibi deduxerunt eum in mortem.

Pro deuotione & obsequio pio erga beatam Mariam, Precatio.

Fac igitur nunc syncerissima Dei mater de me tale iudicium, quod iustissimum rectumq; mihi videtur, vt pro filio tuo proper peccata mea occiso, me recipias, me vincitum teneas, tuiq; amore castissimo incurabiliter vulnera captiuū.

Recipe

Recipe quæso ò piissima pro filio proprio mortuo, me adoptium. Quomodo enim alias sat is facere tibi possum? Verum causaberis dissimilitudinem: fateor, tantam, ut maior esse nequeat. Attamen tu benignissima clementissima, precibus tuis impetrat, & sat me tibi fidelissimum, seruentissimum, deuotissimum, perseverantissimum, eiusmodi per gratiam & per virtutem imitationem, cuiusmodi est quem amisisti, quem te decet habere filium. Exhibe seruulo ò piissima mater, quod exhiberes unigenito. Tu enim dulcissima, maternali cura filium/ licet non egeret, volebat tamen custodiebas & pascebas. Ecce filio orbata, nunc illum custodi, illum fone, qui tua cura indiget maximè, illum pia diligas, virtuteq; tibi amabilem facias, qui tuum & tui amorem maximè desiderat. Indignissimus sum vel amare te, vel abs te amari. Veruntamen tu non indigna, sed dignissima es diligi. Decet præterea te, diligere, quod facis, querentes te. Plangā ego igitur dolorē tuū, plangā quoq; meipsum. Tu verò exerce, quæso te in me misericordē crudelitatem, sanctissimū odiū, vindictamq; gratissimā, qua p tuo filio ppter me occiso, in me quoq; occidas quicquid carnale, quicquid est mūdanū & alienū à Deo. Interfice in me omnes cōcupiscentias, passiones, desideria mala, omnē deniq; proprietatem sensus, consilij & voluntatis. Aufer omnes à me cogitationes inutiles, & curas infructuosas, vt torus mortuus & mihi & mundo, purgato affectu, illuminatoq; intellectu Deo seruiam, Deo inauertibiliterq; inhæream. Decet enim piissima, si tuus esse debo filius adoptius, (quod præ omnibus & super omnia suppplex per misericordiæ tuae viscera obsecro) vt nihil discrepem in moribus & vita à vero filio tuo: imò per charitatem, & meipius abnegationem sic Deo vnitus dissentire nequeam à beneplacito veri & benedicti filii tui, cum quo tibi vnaest voluntas, vnum votum, vnumq; gaudium, Amen.

AD COMPLETORIVM SECUNDVM.

Erat autem in loco, vbi crucifixus est Iesus hortus, & in horto monumentum nouum ipsius Ioseph, quod erat excisum de petra in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo propter parasceuem Iudeorum, quia iuxta erat monumentum posuerunt Iesum. Et aduoluit Ioseph saxum magnum ad ostium monumenti, & abiit. Matthæi 27. Marci 15. Ioan. 19.

Theoria XXVI.

Domine mi Iesu Christe, adoro, laudo & benedico te, gratiasq; tibi ago pro lamentabili illa, sed deuota processione matris & amicorum, præq; honore & pio obsequio corpori tao sepeliendo exhibito, pro dignatione item tua, qua corpus tuum tractari, aromatibus condiri, syndone inuolui, ad tumulū portari & sepeliri, ad modum alterius funeris non designatus es: vbi mater quoq; tua piissima mōrens & flens sequebatur funus illud eximium, impuribile, balsamo nimirum diuinitatis per anctum. Multa præterea Angelorum millia ad Domini sui accurrunt exequias. Deumq; tam pro humanæ redemptionis consumatione, quam pro sui restauratione exercitus collaudant. Et tu Domina mea sanctissima, martyr præ omnibus dignissima, recordare nunc quomodo sequentis filium ad sepulchrum portatum. Recordare tandem tristissimi illius diuortij, quo vnigenitus tuus

abs te amoroſo amplexu, & ſtuantifimaeq; charitatis oſculo, quaſi pro ultima vale-
dictione ſignatus, ab oculis tuis columbinis eſt abstractus, & ſepulcræ mortis, qui
eſt vitæ dominus, commendatus.

Pro compaſſione ac charitate, Precatio.

Per amorem itaq; filij tui, per omnia eius vulnera & ſanguinis effuſionem ob-
ſecro te Dei mater, ut tuis meritis precibusq; id mihi obrinentibus, animam
meam incendas, vulneresq; amore & compaſſione dilecti filij tui, quomodo
anima tua tunc fuit in eiusdem paſſione vulnerata, ut nihil mihi libeat, nihil dele-
bet, quam meditari paſſionem, vulnera & dolores Domini mei Iesu Christi, con-
tinueq; ſuper eisdem ex animo lachrymari, eius charitate igniri, in eius vulneribus
ſepeliri & absorberi, atq; eius cordi inseparabiliter vniiri, Amen.

Subſequitæ ſunt autem & mulieres quæ cum eo venerant de Galilæa, videntes monumentum & reuertentes parauerunt aromata. Luca 23.

Theoria XXVII.

27.
Redeunt.

Dulcissime Iesu, ſepultus es ab amicis, & tandem à matre omnibusq; homini-
bus, propter noctem instantem, relictus, Angelis haud dubium remanenti-
bus, & nobiles tibi exequias celebrantibus. O ſepulchrum glorioſum, quod
dignum fuit abſcondere & feruare Domini mei corpus ſacratiſſimum. O vtiñ cor
meum tibi eligas pie Iesu in ſepulchrum in quod non ſemel, ſed indies te recondas,
atq; in æternum inde non recedas. Sed & tu o reuerenda Dei sancti Simaiq; mater in-
ſtante iam noſte, quid faciebas? Remorari extra ciuitatem virginali verecundia-
tuæ non congrubat, à ſepulchro recedere doloriſſimum tibi erat, tamen à dilecto
tunc separari neceſſe erat. Recordare igitur tu, & da mihi id quoq; cum lachrymis
ſemper recolare, quanta virgineam animam tuam prefuſa tunc inuaferit quando
precioſiſſimum vnicumq; cogebaris theſaurum tuum relinquerere. Heu quoties oſ-
culabar is recessu filij ſepulchrum, quoties valedicendo benedicebas filium. Quot
deniq; interea lachrymæ defluebant, quot gemitus tunc & ſpiritia ſibi ſuccedebant.
Itaq; vulnerato corde tandem recedens, adorataq; cruce, & crebro ad ſepulchrum
(vbi chariſſimum reliqueras depositum) retroſpiciens, ipſumq; iterum ac iterum
benedicens, rediſ ad ciuitatem. In hoc regreſſu o piissima Dei mater dolor cordis
tui toties renouabatur, quoſ veſtigia filij tui ad Caluariam paulo ante exeuntis re-
licta & adhuc cruentata, quoq; paſſionum eius loca ac monumenta tranſiēre vide-
bas, donec lachrymis & gemitiſbus exhausta, venis ad domum Ioannis, virgo pau-
perula, ſub alieno (quoniam proprium non habuisti) tecto mansura: quam Iohannes
(cui commendata eras) deſiderabundus, tanquam matrem filius, te fulcepit: imo te
quam matrem naturalem plus dilexit. Conſolabatur autem mōrorem tuum ſpes
firma, indubitataq; fides reuolutionis filij tui ad vitam, quam & ſtuantifimis deſi-
derijs expectans, in reuolutione paſſionis, & in expectatione eiusdem reuolu-
turi ſabbatum tranſigebas.

Pro venia peccatorum ſtabilitateq; cordis, Precatio.

Dulcissima Domina mea, & mater piissima, impetra mihi veniam emenda-
tionemq; om̄iū peccatorum meorum, & præſertim quæ in perſolutione
diuini officij commiſi. Heu dulcis mater, impetra mihi ſtabilitatem cordis,
ut meis

vt meis omnibus cogitationibus in cor Iesu Christi filij tui sepultis, deuote attenteſeſ ſoluam orationes debitas, cum alacritate & feruore ſpiritus. Compelce & tu & pifſime Iesu (per amorem & venerationem matris tuz obſecro te) euagationes cordis mei atq; diſtractions, & vbi per cogitationem abſ te digreſſus fuero, ilicet ad te redēam. Da igitur mihi pifſime Deus veram ſanctamq; ſimplicitatem cordis, qua tibi ſeruam, te colam, tibi inhæream ac placeam totus & perfectiſſimè, Amen.

Descendit cum illo in foueam, & in vinculis non dereliquit illum, donec afferret illi ſceptrum regni. Sapient. 10. Descendit itaque Hiere-mias in lacum. Hier. 38. Qui descendit, ipſe eſt qui & ascendit ſuper omnes coelos, vt adimpleret omnia. Descendit autem primum in inferiores partes terra, Ephesiorum 4.

Theoria XXVIII.

Eta benignissime Iesu, quæ nobis exultatio meriti nunc deberet oriri, non ob hoc ſolum quod tua ſumus morte redempti, verū etiam, quod antiqui patres & iusti omnes qui in limbo ſuſpirabant, credebat expectabantq; te ven-turum, per te ſunt visitati & conſolati. Si quidem mox ut anima tua nobilissima diuinitati vñta, eſt egressa tuo de corpore, ad inferna deſcendit, patres & amicos omnes ſalutauit. Eia benignissime I. ſu, quām deſiderabilis fuit aduentus tuus, occurrētibus & clamantibus cunctis: Aduenisti deſiderabilis, quem expectabamus in tenebris &c. Quantu[m] etiam tu sanctos tuos amasti, qui ad eos veniens, mox omnes de tua praefentia feciſti beatos.

Pro fideliſibus defunctis, Precatio.

Pro hac charitate tua Iesu bone, pro hoc beneficio tuo adoro te, laudo & benedi-co, gratias tibi ago, orans & obſecrans per omnia per quæ poſſum te orare, vt nunc defunctis omnibus etiam compatiens miſerearis, qui in limbo, hoc eſt, qui in purgatorio ſunt. Praeſta o dulcissime Iesu, praeſta obſecro illis, vt ſanguis tuus calidus in purgatorium ſuillans refrigerium omnibus, plenam verò requiem nunc multis tribuat animabus. Tu ſunt dulcis Iesu faktoræ, nec habent in quæ reſpiciant ad quem veſtigiant, præter te Domine. Eſto tu eis turris fortitudinis, eſto illis pater, eſto miſerator & redemptor. Da gloriā nomini tuo, & libera eas, vt omnes te ament benedictant in aeternum.

Habitantibus in regione vmbrae mortis lux orta eſt eis. Eſaiæ 9.

Theoria XXIX.

Oquantum gaudium dulcis Iesu tunc in limbo fuit, dum captiuitas in liber-tatem, dum lymbus in paradiseum, dum in tripodium luſtus, dum deniq; miſeria in beatitudinem contiuerit. Verè lux orta eſt eis, qui captiui ſe-derant in tenebris & vmbra mortis. Noua lux eis oriri viſa eſt, gaudium, lætitia, tripodium & exultatio. Amantissime Iesu, per hoc gaudium te obſecro, quo ſuper filios tuos, & probatis mos amicos gauiſus eſt, & ipſi ē regione inebrati tuꝫ praefentiæ dulcedire, abſorpti q; felicitate aeternæ fruitionis in te gaudehant, recordare

11. captiuo-

29.

Gaudia.

captiuorum tuorum nunc quoque in purgatorio. Tui sunt filii, quos tua, ô pater clemens, iustitia castigat. Refice eos misericordissime Iesu tuis miserationibus: quoniam tu solus pauperum es adiutor, tu solus laborem & dolorem eorum confidras, tu solus dues es in miserationibus, tu solus clemens & præstabilis super malitia. Da itaque quæso omnibus fidelibus defunctis requiem & gaudia sempiterna: maximè autem pro ijs te rogo, pro quibus rogare debeo, aut teneor, & pro quibus tu quoque vis rogari. Nihilominus tamen pro omnibus rogo clementiam tuam: fac piissime Iesu eis misericordiam. Ego libenter me offero & trado in omne beneplacitum tuum, atque pro subficio pauperum animarum me tibi impendo, saltem auxiliū gratiarum tuarum, & charitas perpetua erga te, non me derelinquerat. Scis enim quia omnino nihil sum & nihil possum absque te.

Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vincitos tuos de lacu, in quo non est aqua. Zachariae 9.

Theoria XXX.

30.
Secundum.

Gratias tibi ago clementissime Iesu, pro fidelite & benignitatetua, qui omnes patres amicos tuos, limbum destruens, eduxisti. Ex purgatorio præterea, aut valde multos, aut omnes quot ibi inuenisti, liberasti, & in paradisum collocasti. Decebat enim ad introitum Regis regum, captiuos (qui ad æternæ mortis non essent damnati supplicium) vniuersos fieri liberos. Et quid misericordiarum tunc tuis non impenderes amicis, quando teipsum totum animabus redimendis etiam inimicis impendisti?

Pro in purgatorio detentis, Precatio.

Sicut etiam dulcissime Iesu rogo te nunc facias. Idem es, nihilo minor in clementia, in misericordia & charitate modo, quam tunc. Propter dulcedinem igitur cordis tui quæso, miserere animabus in purgatorio detentis. Admoneo te misericordissime Iesu, vniuersorum beneficiorum tuorum, cunctarum gratiarum, misericordiarumque omnium quæ nobis fecisti. Admoneo te passionum, plagarum, vulnerum & dolorum, quæ sustinuisti. Admoneo te omnium guttarum sanguinis, quas pro hominibus fudiisti. Admoneo te tandem amarissimæ mortis, quam pro nobis tolerasti, & per eadem omnia ac singula obsecro te, effunde in purgatorium animabus defunctis, eandem omnium laborum & passionis tuæ virtutem, efficaciam, fructum & gratiam, ut aut singulæ releuantur animæ aliquo modo à peccatis, aut omnino liberentur. Dulcis Iesu memor esto quod filii tui sunt, amici tui sunt, per te redempti sunt, electi tui sunt. Sufficiat iustitiae tuæ, quod ibi per tempus grauiter sunt punitæ. Reliqua peccata dimittat misericordia tua propter teipsum Domine. Da etiam mihi, pie Iesu, si sita ad gloriam tuam fuerit, ut de morte temporali confessum ad vitam recipiar ego æternam. Si autem aliter mecum disposuisti æterne Deus, aut si aliud magis ad gloriam tuam fuerit, ego me tibi resigno & commendabo in manus misericordiarum tuarum, iuxta beneplacitum tuum, fac mecum sicut vis amantissime, fidelissime & misericordissime Domine Iesu Christe, Amen.

Vna

Vna autem sabbatorum valde diluculo, venerunt mulieres ad monumentum. Et ecce terræ motus factus est magnus. Angelus enim Domini descendit de cœlo, & accedens reuoluit lapidem ab ostio monumenti, & sedebat super eum. Matth. 28.

Christus resurrexit à mortuis, primitia dormientium. 1. Cor. 15.

Theoria XXXI.

Gloriosissime Domine Iesu Christe, gaudet, & omnium creaturarum vniuersitas tecum nunc gaudet: quia tu omnium creator, redemptor ac saluator, vi-^{31.}
ctor mortis, inferni destructor, diabolum superasti atque ligasti, & à morte gloriosus, fulgidus, impassibilisque ac rediuius, nec iterum moriturus, resurrexisti,
clauso prodiens sepulchro. Domine mi Iesu Christe, post tantas ærumnas, labores,
afflictiones & miserias, post tantas derisiones, persecutiones, passiones & mortem,
quæ omnia solum propter nos sustinuisti, quid possum aliud dicere, quam: Gaudemus omnes in Domino, quia dux & legislator noster, redemptor & saluator noster vi-
vit, semper in secula victurus? Transierunt tristia cuncta, tristitia ipsa versa est in
gaudium.

Pro morte vitiorum, vitaq; nouitate, Precatio.

MI Domine, pro resurrectionis tue gloria te adoro, te laudo, te benedico, &
tibi gratias ago, oroque clementissimam misericordiam tuam, da mihi om-
nia nunc temporalia despicer, nulla mundi aduersa formidare, amare coe-
lestia, & ad gloriam resurrectionis ferventissime alpirare. Da mihi resurgere à vi-
tiis & in puritate cordis ac plenitudine charitatis inauertibiliar tibi inhærente,
Amen.

Anima mea liquefacta est, ut dilectus loquutus est. Canticorum 1.

Theoria XXXII.

Amabilissime Iesu, pro fidelitate, pro reverentia, pro dilectione denique erga sanctissimam matrem tuam te adoro, laudo, benedico, & gratias tibi ago. Si-^{32.}
quidem resurgens à morte, mox eidem apparuisti, eam visitans & consolans.
Recte Domine mi. Ea namque quæ plus omnibus mortem & passionem tuam doluerat, quæ fidelissima tibi sub cruce astiterat, quæ denique sola expectabat resurrectionem tuam constans in fide, congruebat ante omnes consolari. Eia igitur nunc læ-
tare regina cœli, lætare, quia quem meruisti sine viro concipere, sine dolore pare-
re, cui in passione astans non potuisti succurrere, resurrexit, sicut dixit, Alleluia.
Eia quanto gaudio nunc repletur subito cor tuum, dum filium tuum quem de cruce suscepseras pallidum, vulneratum, deformem ac mortuum, vides resurrexisse glo-
riosum, fulgidum, potentissimum spaciofissimum & immortalem? Ecce quod cre-
didisti iam inuenisti, quod expectasti, iam tenes. Gratulor tue maternæ pietati, gratulor lætitiae & devotioni tue & benedicta inter omnes mulieres, quod mæror om-
nis te reliquit. O quæ sancta colloquia, quæ verba cum filio, quos mores, quos ge-
stus, quos denique affectus erga filium tuum exhibuisti, ubi plena erant omnia suauitate, honestate, gaudio, familiaritate & exultatione spiritus?

Ad Beatam Virginem Mariam pro refugio in aduersis & in morte, Precatio.

Rogo te p̄ij̄simā virgo Maria, ut in omni tentatione, in omni pressura, filii tui gratia confortari merear. Consolatione scio quacunq̄ sum indignus: sed hoc tantum rogo, ut gratia filij tui semper custodiat animam meam, pr̄sens-tia eius me protegat & seruet, ne vñquam peccato consentiam, ne tentationi vlli succumbam, sed infidias omnes, fraudesq; inimici, illecebras & cōcupiscentias car-nis, prorsusq; omnem vanitatem mundi, & ad extremum omnia simul tentamen-ta huius vitæ, potenter vincam, ut mundo & quæ extra Deum sunt omnibus mor-tuus, in spirituali vita nouitateq; spiritus resurgam. O mater Dei dulcissima, iterū huius gaudij te admoneo, quando filium ex morte rediviuum suscepisti & glorio-sum, & rogo te, facias exitum animæ meæ in morte gaudiolum, iucundum atq; beatum, Amen.

Christus præbuit scipsum viuum post passionem suam, per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei. Acto. I.

Theoria XXXIII.

33.
Apparet.

Iesu bone, æquissimè remunerator, qui secundum multitudinem dolorum, consolationibus lœtificas te diligentium animas. Quam benignum, quā misericor-demq; te exhibuisti, quantam spem & fidutiam in te nobis promisisti, qui refut-gens, post beatissimam matrem tuam, poenitenti peccatri Mariæ Magdalena pri-mus apparuisti, qui fœmineum deuotioremq; sexum honorasti, ut potè qui tecum in passione & sub cruce manserat, qui deniq; ad Petrum, propter quod te nega-uerat magis tristem, singulare nuncium de tua resurrectione misisti. Omnia iustè, benè & laudabiliter facis, qui æterna es sapientia Patris pie Iesu. Quomodo enim tribus his Maris, & ex tribus vni Mariæ Magdalena præ alijs duabus primò non appareret, tuam resurrectionem manifestatus, quæ præ cæteris deuotiores valde mane venerant ad monumentum, corpus tuum vñcturæ aromatibus. Inter quas tamē feruentior erat deuotissima Magdalena, fidelissima amatrix tua, cui non suf-ficiebat, quod paraseues die sero viri misericordiarum corpus tuum per unxerant, nisi & ipsa præciosiora, quæ comparare potuit, aromata in te effunderet, suoq; amo-ri & cordi fidelissimo satisfaceret. Nec facis ei erat cum cæteris mulieribus venisse ad monumentum, hocq; vacuum reperiisse, & Angelos qui tuam resurrectionem præcarent vidisse, sed stabant alijs abeuntibus, & circumibat sepulchrum, ibat & redibat, introibat, ac denuò locum sepulchri inspiciebat, querens quem diligebat a-nima eius. Quomodo igitur, inquam, non ostenderes te tam ardenter quærenti, tā diligenter inestiganti, tam suauiter amanti, & cum reliquis quæ simul venerant non abeunt? Stabat perleuans, circumibat quærens, quærebat plorans, quia non inueniebat te cor suum, & amorem suum. Solum enim te cogitabat, quem seipsa plus amabat. Solum te quærebat, & ubi quæreret fidelissima discipula deinceps ne-sciebat. Hic cum te manifestares, ipsa amore ebria te amplecti voluit: sed tu fronte eius glorificata manu tua tangens, a proposito eam continuisti, dicens: *Noli me tan-gere, id est, noli me amplexari.* Testatur hoc in hunc diem, locus iste frontis eius, quem gloriosa manus tua tetigit, qui propterea carnem solus quasi tactu manus tuæ benedictæ & glorificatae consecratam, imputribilem seruat, reliqua carne in fauillam resoluta.

Pro

Pro illuminatione diuina gratie, Precatio.

Pro hac igitur apparitione, & pro omnibus alijs inde sequentibus, quibus & postea foribus etiam clausis Apostolis apparuisti, adoro, laudo, benedico & gratias ago tibi, obsecrans per immensam pietatem tuam, ut lux gratiae tuæ semper luceat in corde meo, quo tuam presentiam semper omnij momento & loco reverenter colam, deuotissime sentiam, & ut in hora mortis omnij tempore meritis pijissimæ matris tuæ, beatissimæ quoq; Magdalena huius, ac sanctissimæ virginis Barbaræ (quas in patronos intuoco) ab omni peccato te donante, securus, mundus & in charitate tua inueniar perfectus, Amen.

Conuescens præcepit eis Iesus, ab Ierosolymis ne discederent, sed exspectarent promissionem Patris, &c. Acto. I.

Theoria XXXIV.

Svauissime Iesu quantum nostræ infirmitati atq; ad credendum tarditati subuenis, quantum condescendis, quantum succurris? qui discipulis apparetis tristes Vescens.
confolaris, rudes instruis, incredulos arguis, multisq; argumentis veritatem ostendis resurrectionis tuæ, quo intelligentes credamus fideliter, te idem quod in cruce peperderat corpus, eandemq; carnem, licet glorificatam, refumpisse. Propterea enim aperis illis sensum, ut scripturas intelligent, propterea cum illis manducas, propterea palpabilem te ostendis, propterea deniq; cicatrices & vulnera manuum, pedum ac lateris producis, tangi quoq; & probari te iubes.

Pro fidei, spei, charitatisq; illuminatione, Precatio.

Dulcis Iesu pro hac pietate tua, qua cū Apostolis vesci, & colloqui voluisti, ut nobis remedia infirmis ad credendum prouideres, permittens dilectos propteræ Apostolo tuos dubitare, ne dubitaretur à nobis, & nostram ignorantiam infirmitatemq; in illorum tarditate instruens, adoro, laudo benedico te & gratias ago tibi, orans te humiliter, suppliciter, atq; instanter, ut des mihi rectam, iugem perfectissimamq; fidem, spem & charitatem, quibus tibi semper perpetuoj inhæream, nec vlla tentatione à te auelli quædam, Amen.

Videntibus illis eleuatus est, & nubes suscepit eum ab oculis corum. Cumq; intuerentur in coelum cuntem illum, ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis, qui & dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in coelum? Hic Iesus qui assumpitus est à vobis in coelum, sic venier. Acto. I.

Et factum est, dum Benediceret illis, recessit ab eis, & ferebatur in coelum. Lucæ 24.

Theoria XXXV.

Gloriosissime Rex regum, dulcis Christe Iesu, confortatis per te discipulis tuis
per quadraginta dies, quibus apparuisti eis, docens eos de regno Dei, tandem Itin altus;
conuocatos omnes ad montem Oliueti, coram matre tua dulcissima, eosdem

IP 4

eleuatis

eleuatis manibus benedixisti, & propria virtute eleuatus, comitante innumerabili sanctorum Patrum exercitu, quem ex lymbo eduxeras, occurrentibusq; vniuersis Angelorum agminibus, cum iubilo & laudibus, in hymnis & canticis ascendisti in cœlum. Ah dulcis Iesu, quantus ibi fuit iubilus Angelorum & Sanctorum tibi congratulantium, simulq; ascendentium, quantum gaudium beatissimæ matris tuæ, discipulorumq; præsentium in cœlum respicientium, atq; admiratione simul ac defidio te sequentium? Quanto honore & gloria suscepimus à Patre, coronatus atq; in eius dextera collocatus es: data enim tibi in cœlo & in terra est omnis potestas, datum est tibi & regnum & imperium.

Pro anxia vnione anime cum Deo, Precatio.

Qvia igitur bone Iesu, data est tibi omnis potestas, utere quæso potestate hac in me rebelli & misero peccatore: omnes sensus meos, omnes affectus, omnes vires & potentias animæ meæ, cor meum, atq; meipsum totum trahē post te. Dulcis Iesu, rapias, absorbeas, consumias omnia in te, & tibi vrias, vt conuersatio mea, cogitatio & affectio non sint amplius in hoc mundo, sed in te solo. O vtinam in altum, hoc est, in te & ad te solum suspiret cor meum. Amabilissime Iesu, da mihi in toto corde meo, pleno desiderio, sicuti anima ad te solum indesinenter aspirare, & in te dulcissimo, amabilissimo, suauissimoq; bono respirare, & totum spiritum meum, & omnia interiora mea ad te, qui es vera beatitudine, iugiter anhelare. Scribe etiam interim & misericordissime Domine omnia vulnera tua in corde meo preciosissimo sanguine tuo, nulla vñquam obliuione delenda, vt in eis legam dolorem tuum pariter & amorem, quo & vulnerum tuorum memoria iugiter in secreto cordis mei permaneat, mundumq; & omnia transitoria obliuisci me faciat, quatenus dolor passionis tuæ in me quotidie renouetur, & ardor dilectionis tuæ indies in me augeatur. Da piissime Iesu, vt omnis mihi creatura vilescat, & tu solus in corde meo semper magis ac magis dulcescas, Amen.

Cum completerentur dies Pentecostes, erant omnes discipuli pariter in codem loco: & factus est repente de cœlo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & replevit totam domum, vbi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispertitæ linguae tanquam ignis, seditque supra singulos eorum. Et repleti sunt omnes Spiritu sancto, & coepérunt loqui varijs linguis. Acto. 2.

Theoria XXXVI.

16.
Mitcas.

Christe Iesu, quam abundans & diues es in miserationibus tuis, quam largus in donis, quam fidelis in promissis. Nam sicut promisisti, quinquagesimo die discipulis Spiritum sanctum, sub specie ignis misisti, qui omnem formidinem eis auferret, qui ignorantem instrueret, qui charitate igniret, qui deniq; omnium gentium loqui linguis eos facheret. O quale donum receperunt: quandoquidem uilem tuam scripsisti in cordibus eorum, vt mortaliter nunquam postea possint peccare, sed uiuerent in terris viri angelici atq; cœlestes, potentes in signis, prodigijs & sermone, omnia scientes: quippe quibus omnium notitiam Spiritus ille sanctus interfudit.

Pro

Pro infusione & illuminatione Spiritus sancti, Precatio.

Benignissime Iesu, quanta est gratia & charitas tua ad nos homines, propter quos cum essem Deus, factus es etiam homo. Nam vero quid dicam, cum homines propemodum etiam deos facias? Purifica igitur quae se beneplacitum habens Deus cor meum ab omni peccato, & ab omni vitio. Imple animam meam gratia Spiritus sancti, qua nunquam me deserat, nunquam a me recedat. Ah misericordissime Iesu, da mihi septem dona Spiritus sancti, quibus immolatus, totum tibi me tradam, to-
tum in cultum, honorem & beneplacitum tuum me expendam, Amen.

*Qui receperunt sermonem Apostolorum baptizati sunt. Acto-
rum 2.*

Theoria XXXVII.

Amantissime Iesu Christe, quam admiranda est dignatio misericordiae, quam stupenda operatio potentiae tuae, qui simplices illiteratos, pauperes mundoq[ue] Conuertit. 37.
despectos in vniuersum misisti orbem, ut Euangelium tuum predicarent, per eosdemq[ue] reges, principes, doctos & indoctos, imo totum mundum conuertisti. Nonne miraculo est maius, homines iuxta seculi estimationem viles & indoctos, posse tam sublimibus quam infimis, nec doctis minus quam ineruditis persuadere, ut reliqua perfidia & spurcitijs carnis, in quibus ante omni tempore vixerant, in Deum crucifixum crederent, in eius verba iurarent, eius mandata suscipierent, adeoq[ue] diligenter, ut neq[ue] vita, neq[ue] mors, neq[ue] blanda, neq[ue] tristia ab eius charitate ipsos possent separare. Profecto miraculo esset maius, omnem sapientiam mundi, omnemq[ue] prudentialiam carnis sic propter te stultam fieri, & omnem intellectum humanum redigi posse in captiuitatem tuam, nisi tu essem, qui faceres: Qui non persuasibilibus sapientiae mundanae verbis, non vi aut armis, non per potentes aut sapientes mundi, sed per humiles pescatores & artifices, signa & virtutes operans, mundi sapientiam ce-
pisti, hanc tibi subiugasti, & in fidem tuiq[ue] constantem amorem traxisti.

Pro peccatorum conuersione, Precatio.

AH Domine mihi miserere etiam iam nobis omnibus delinquentibus, & in peccato sepultis. Eripe & libera nos a potestate Sathanæ, cui sponte nos subdi-
dimus. Illustra tenebras nostras praesentia visitationis tuae. Conuerte nos Deus salutaris noster ad te, ut sequamur te quoconq[ue] ieris. Rumpe vincula captiu-
itatis nostræ, & muta corda nostra, ut que vala fuerunt iniquitatis, fiant phialæ a-
doptionis & gratiae tue. Dulcis Iesu, singulariter oro te pro his peccatoribus, qui ca-
ptivi tenentur ad inimici tui voluntatem, qui se peccatores agnoscunt, & dolent, &
tamen irretiti euadere nequint: quia seipso vincire, aut vim sibi ipsiis inferre non
possunt. Da pie Iesu his virtutem, & auge eis gratiam tuam, ut superatis omnibus
que retrahebant, ad te misericordissimum libere currant, misericordiamq[ue] tuam,
& suorum veniam peccatorum a te recipiant, Amen.

Sancti lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladij mortui
sunt Hebreorum 12.

Theoria XXXVIII.

mm

Ah bone

A Hbone Iesu , quas gratias referamus tibi nescio : exuperant enim beneficia tua cogitationem nostram. Tu namque sub initio adhuc nascentis fidei , tam numero sum tibi populum elegisti . qui contradicentes persequebantur reges & principes non timerent , parati , quod factum ostenderunt , etiam si centum haberent vitas , illas omnes pro tui amore in mortem tradere , quo tibi tuam eruditio ac legi Euangelicæ testimonium ferrent. Nulla mundi promissa , nulla blanditia , nulla mina , nulla denitia poena eos inducere potuerunt , ut vel te negarent , vel non confiterentur. Pueri , puellæ , foeminae , etas & sexus infirmior , incredibilis peccata mortem sustinuerunt , idque optatius , quæ separari à charitate Dei , quæ est in te Christe Iesu . Multi peccatum cruciatus (te id faciente dulcis Iesu) expulas & stimabant . Ardentes alij flamas pro nihilo ducel ant foris , quia intus tui amoris igne ardebat. Fiebat per vniuersum orbem martyrum tuorum persequitio , & quanto plus fidem , tuam cultum tyranni extinguere moliebantur , tanto magis eadem augebant intuiti . Adeò copiosa & potentia fuerunt opera tua Domine in mirabilibus & signis super omnes , ut seipso etiam Christiani proderent & ad martyrium sese offerrent. O tantus iste feroor charitatis , tanta fidelium constantia , quantum animam pietatis & matris tuæ consolata sunt , gaudentias de tui honore & animarum salute ?

Pro fidei constantia & fortitudine animi , Precatio.

O Bsecro te nunc dulcissime Iesu Christe , da mihi amoris tui insuperabilem constantiam , patientiam inuincibilem , charitatemque cum fide & spe perfectissimam ac indeficientem , ut difficillima quæque propter te diligam ferro , atque mortem adeò ipsam atque martyrium milies eligam , quæcumque vel in modico offendere consentiam , Amen.

Sunt eunucini qui seipso castrauerunt propter regnum cœlorum .
Matthæi 19.

Theoria XXXIX.

19.
Virgoque.

D Ulcis Iesu , vnguentum effusum nomen tuum , idèo enim animæ dilexerunt illis tempore hæc vita , & quicquid miratur mundus ipsi contemnunt. Diuitias , parentes , coniuges , proles , honores , omnemque seculi gloriam , ad extremum regnum mundi vniuersum , coulque ornatum communiter relinquunt in virtutis hominum sexu , tam pueri , quam senes . Macerant se ieiunijs & afflictionibus , in orationibus & vigilijs , in solitudinibus , in paupertate ac castitate tibi seruientes . Tibi namque sese conformare per bona meliorisque vita studium satagunt , ut placeant . Hic dulcis Iesu prædicationis Euangelicæ ac fidei est fructus . O quot virginum coetus , quot monasteriorum ac cœrorum solitudines , quot denique abstracte viuendi genera , o dulcis virgo Maria , tua virginitas & filij tui amor in Ecclesia peperit ! Offeruntur nunc regi virginis post te : quia tuam adeò placere Deo didicerunt virginitatem , ut nisi de virginе Deus idem fieri homo nollet .

Pro castitate mentis & corporis , Precatio.

Impetra igitur nobis o dulcissima castitatem perfectam mentis & corporis , corporis stabilitatem , puritatem , simplicitatem , & ab omnibus phantasmatibus nuditatem . Impetra nobis sanctam compunctionem , castissimumque Dei timorem pariter & amorem , Amen .

Erasme

Erant vnamiter persecuerantes in oratione cum mulieribus & Maria matre Iesu. Actorum 1.

Theoria XL.

SApientissime, benignissime Iesu, quam clementer nobiscum egisti, quod Ec-
bis reliquisti: utpote Euangelistarum doctrinem, Apostolorum magistrā, con-
stantiam Martyrum, exemplar Virginum, amantium te matrem, innocentē & hu-
militatis speculum, omniumq; consolationem credentium. Sanctissima o Dei ma-
ter, quā ardenter vōtis cupiebas esse cum filio, sed necessaria nimis eras nascen-
tis exordio Ecclesie, propagandæ fidei, scribendisq; Euangelijs. Interim itaq; post
filij ascensionem loca filii ubi passus, ubi mortuus ubiq; sepultus fuerat, visitabas, &
devotionis tuae feruorem semper tamen ardentem, renouabas.

40.

Conuertendi omnia in Dei laudem, Precatio.

Fac misericordissima mater. (Nam precibus id tuis maternis faciliè mihi im-
petrare potes) ut reliquum vitæ meæ totum in Dei laudem & honorem, in e-
ius actu seruicio iuxta beneplacitum vestrum expendam & consumam. Amē.

Surge Domine in requiem tuam, tu & arca sanctificationis tuae.

Psal. 131.

Theoria XLI.

O Virgo in æternum benedicta, o virgo singularis, post multa suspiria, post
multiplices ad Deum gemitus, post iteratas ad filium preces (quandoquidem
tædebat te huius vitæ, & desiderabas esse apud illum, videlicet quem ama-
bas, quem toto corde diligebas) aduenit tandem Angelus nuntius tibi dormitionem
instantem, finem exilij, hujus misericordiae terminum, & ad cœlestia migrationem.
O pientissima Virgo, quā gratum desideraturūq; hoc tibi fuit nuntium. Mox i-
gitur ad tuam petitionem ex diuersis mundi regionibus adductis Apostolis, in om-
ni lachrymantium præsentia, sine dolore (quippe quæ iam pridè mortis dolores
sub cruce gustaueras) & veluti placido somno amoris obdormiens, è mundo demis-
grafti. Dulcissima mater & dominina mundi, quæ Angelorum tunc iubilantium vo-
ces audiebantur? quām iucundæ omnium Sanctorum cœlestium exequiæ tunc oc-
currentium agebantur? Quis cogitare etiam possit filii honorationem tibi exhibitā,
quam lætus & festiuus occurrit, quomodo amplexatus te fuerit, quomodo anima
tuam in cœlum deduxerit, quomodo Patri glorians te exhibuerit, quomodo deniq;
coronauerit, sedemq; tibi à dextris suis posuerit in cœlis?

41.
Migravitq;*Pro morte felici, Precatio.*

Pro hac pietate, & pro omnibus bonis, beneficijs, gratijs ac donis, quæ matri tue
contulisti, & in æternum confer: piissime Iesu, adoro, laudo, benedicoq; te,
& gratias ago tibi, per eandem matrem tuam obsecrans te, fac finem meum, &
mortem mihi felicem, qua ab hoc seculo ad te, nullo distentus aut remorandus
medio demigrem, qua in pace tua, in te Christo Iesu saluatore & redemptore
meo, obdormiam & requiescam. Non finas misericordissime Iesu in errorem,
desperationem, aut malū aliud quocunq; me venire, sed fac ut superatis omnibus

mm 2 inimi-

Hæc est dies illa præclara, in qua usque ad throni celitudinem intemerata mater & virgo Maria processit, atque in regni solio sublimata, post Christum gloriosa: resedit supra omnes choros Angelorum. Ecclesia.

Vniuersus Israel deducebant arcam foederis Domini cum iubilo.
2, Reg. 6.

Theoria XLII.

42.
Assumpta.

Domina mea misericordissima cœli regina sancta Maria, post venerabilem decentissimamq; corporis tui sepulturam, volens dilectus tuus filius te, quæ omnis digna honore, plus honorare, atq; quæ incomparabilis es ceteris, gloria etiam singulari te illustrare, lapsis aliquot diebus rediit, corpusq; tuum imputribile animæ coniungens, etiam illud glorificans, ad cœlestia duxit, tecq; duplice stola gloriae coronauit.

Pro vita felici directione, ad beatam virginem Mariam, Precatio.

Pro hac gloria & honore benignissime Iesu, alijsq; omnibus, quæ in matrem piissimum filius exhibuisti, adoro, laudo, benedico te, & gratias ago tibi. Obseruo autem te ô benedicta Dei mater, per ineffabilem interminabilem gaudium, quod habes assumpta in ecclis, ut facias mecum misericordiam, & omnem vitam meam regas & ordines ad gloriam filij tui. Nil post hac aliud intēdam aut quæram, nisi beneplacitum eius & honorem. Eius benignitati confidam, eius prouidētia & fidelitatim committam ac credam, atq; totum cogitatum, omnemq; curam, & solicitudinem meam in illum, & post hunc in te piissima mater, projiciam. Noli me derelinquere ô piissima in omni tempore necessitatis: quia nihil ego sum, & nihil est omnino virtus mea. Amen.

Multæ filiae congregauerunt diuitias, tu supergressa es vniuersas.
Proverb. 31.

Theoria XLIII.

43.
Supremaq;.

Gaude ô sanctissima virgo Maria, quia tu super cœlos cœlorum, tu super omnes choros Angelorum es exaltata, in posterioribus bonis cura filio tuo corona ta. Et hoc dignissimè tibi competit, quippe quæ hic infra homines cunctos, (licet foras dignissimæ) te ipsam humiliasti, ideo iuxta verbum benedicti filij tui, exaltata nunc es super omnes.

Pro humilitate suig, cognitione, Precatio.

And Domina mea sanctissima, impetra mihi profundissimam perfectissimamq; humilitatem, ut cognoscens meam iniuriam, vilitatem & miseriam, & ediuersò tuam supremam dignitatem, meipsum ex animo detester, odio sancto odiam, contemnam, atq; ab omnibus sperni, vilis haberi, derideri ac conculari diligam. Amen.

Positus

Positus est thronus matri regis , quæ sedet ad dexteram eius. 3. Reg. 2.

Theoria XLIV.

Gaudet benedicta inter mulieres , iam enim Trinitati es proxima in cœlis ,
jux olim ab omnibus quæ mundi sunt , vixisti aliena & pura in terris . Quan- Proxima.
tum in hoc congratulari tibi debent seruuli tui , scientes Dominam suā adēd
potentem , adēd in cœlis gloriōsam , ut fessione sit proxima Trinitati , hoc est , ut post
Deum , postq̄ filij tui humanitatem honoratior sis omnibus , gloriōsior cunctis , di-
gnior vniuersis .

Pro vita Christi & matris conformitate, Precatio.

Domina & mater mea dulcissima , impetra mihi à dilecto filio tuo in hac vi-
ta , ut proximus siam eius vitæ , pariter ac tuæ : ut imiter vestigia Christi filij
tui , placeam eidem in his quibus tu placuisti . Discam esse humilis & mitis
corde , discam inimicos diligere , benefacere ijs qui oderunt me , orare pro perseguē-
tibus & calumniantibus me : discam esse misericors & perfectus : discam paciēs esse ,
castus , & pauper spiritu . Discam in omnibus eius operari , sequi , acceptare , & lauda-
re beneplacitum . Discam illi plena fide me ex toto credere , resignare , & relinquere ,
atq̄ de manu eius cum gratiarū actione , quæcunq̄ & tristia & lata suscipere . Amen .

Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens &c. Canti-
corum 6.

Theoria XLV.

Gaudet stella maris , lampas cœli , lux singularis , lucidissima pulcherrimaq; Fulget.
Domina & mater mea virgo Maria . Tu etenim , sicut sol mundum illuminat
& lætitias , ita post filium tuum purissima , candidissima , pulcherrima , &
gloriosissima fulges in cœlesti curia . Splendor tuus omnibus amabilis , omnibusq;
est desiderabilis . Pulchritudo gloriæ tuæ omnes cœligenas lætitias , & in admirâ-
tionem ac amorem tui trahit .

Pro illuminatione mentis, Precatio.

Dulcis Maria , impetra mihi lumen æternæ sapientiæ , ut sciam & velim
quicquid tibi & filio acceptum est omni tempore . Dirige vias meas omnes in
beneplacito filij tui , ut splendore gratiæ diuinæ adiutus non peccem in con-
spectu tuo , mater suauissima & omni gratia plena .

Si dimidiā partem regni mei petieris , dabitur tibi . Esther 5.

Theoria XLVI.

Gaudet cœlorum imperatrix potentissima , quia omnes tibi seruitur cœlestes
creaturæ . Tibi obediunt Angeli , tremunt & fugiunt spiritus maligni , om- Imperat.
nis tibi Potestas , omnis Virtus in cœlo & in terra post filium tuum subiecta
est : quia sic placuit Deo , cuius tu in terris solius honorem purè quæfisti , hono-
rare te .

Pro deuotione & fidelitate erga Dei matrem, Precatio.

FAC è misericordissima virgo, vt castissima veneratione tibi placeam, seruen-
tissima humilitate tibi obediam imperanti, deuotissimis obsequijs tibi serui-
am, seruentissimo amore te diligam, vt non tantum inter seruulos tuos, ve-
rum etiam inter filios tuos fidelissimos adoptuos abs te habere merear, Amen.

Petitionem vnam paruulam ego deprecor à te, ne confundas faciē
meam. 3. Regum 2.

Theoria XLVII.

47.
Exort.

Consolatrix affictorum dulcissima, adiutrix miserorum, reorum aduocata,
desolatorumq; spes vrica, gaudie, quia promisit tibi filius tuus omnibus te di-
ligentibus, omnibusq; tibi seruientibus, in hac & futura vita mercedem se
daturum copiosam. Tu enim veluti esca in hamo nobilissima pro capiendis pecca-
toribus, & ad Deum trahendis posita, maximeq; huic officio idonea, ut potè tota
dulcis & suavis, nemini horribilis, omnibus blanda: ad quam peccatores pœnitentes
primo configiunt, per quam conuersi ad Deum ducuntur & reconciliantur, ne
pereant.

Pro veneratione filiali erga Matrem Christi, Precatio.

Itaq; Domina & mater mea dulcissima, si gratiam suā impartiri dignatur filius
tuus ijs qui tibi seruiunt, dignare me vt seruam tibi, & inter dilectos ac singula-
riter tuos me annumeram. Ecce & suauissima tua pietate fretus, & usurpare mihi
volo, quod vnum sim de tuis cultoribus: non quia sum, sed quia esse & opto, & deside-
ro. Cui quicquid volueris à filio tuo, facillimè poteris impetrare. Nihil opto ego-
liud præter hoc vnum, quod maximè rogo mihi dari à Deo, videlicet teipsum, vt
tu tota perpetuq; sis mea, & ego perpetuò totus sim tuus, piissima mater & virgo
Maria. Hoc quæsto à Domino mihi exora, hoc vt accipere merear, impetra, Amen.

Pete mater mea, neque enim fas est, vt aliquid tibi negem. 3. Regum 2.

Theoria XLVIII.

43.
Concor-

Gaude & pulcherrima virgo, hortus deliciarum, atq; celestis amoenitas para-
disi. Adeo nanq; Trinitas beata tibi consentit, vt vna eiusdem tecum, quando-
quidem, & tua cum illa eadem est voluntas. Nihil rogare potes, quod non an-
nuat illa tibi clementer.

Pro sc̄i perfecta abnegatione & mortificatione, Precatio.

Dulcissima mater, impetra mihi perfectissimè abnegationem meipslis, om-
niumq; desideriorum propriorum mortificationem, vt aliud non velim, nec
vele possim, nisi beneplacitum Domini Dei mei Iesu Christi filij tui. Huic
concor semper sit voluntas mea, omnisq; affectio mea, Amen.

Gaudium vestrum nemo tollerat vobis, Ioan. 16.

Theoria XLIX.

Gaude

Gaude abyssus gaudiorum, felicissima Dei mater virgo Maria. Secura enim es, Crescunt,^{49.}
quod gaudia tua nunquam deficient, nunquam minuentur, sed augētur quo-
tidie & crescunt. Quamuis enim plenam perfectamq; in corpore & anima fe-
licitatem reperis, adeoq; consummatam, vt illi addi nil possit, accendentia tamen
tibi quotidie gaudia accrescent ex multorum salute, qui tuo sunt exemplo compū-
eti, qui ad meliora per te conuersti, & qui tua sunt adhuc prece saluandi. Inde gaudiū
tibi, honor & laus quotidie augerunt.

Pro deuotione in Dei matrisq; eius laudibus, Precatio.

Dominame & sanctissima mater, fac me in tuo & filij seruitio, in officio di-
uino, in vestrisq; laudibus nunquam deficere, nunquam tepescere, sed fer-
uencissima deuotione, & strenuissima alacritate semper crescere ad melio-
ra. Amen.

Cum venerit filius hominis in maiestate sua, & omnes angeli cum
eo, tunc sedebit super sedem maiestatis suę, & congregabuntur ante e-
um omnes gentes: & separabit eos ab iniucem, sicut pastor segregabit o-
ves ab hōdis. Et statuet oves quidem à dextris, hōdos autem à sinistris.
Matth. 25

Videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei &c. Mat-
thæi 26.

Theoria L.

Domine Iesu Christe, qui in mundi fine es venturus, & omnes iuxta opera sua
iudicaturus, & daturus ijs qui ad dexterā constitui meruerint, vitam æternā, Venietque,^{50.}
ijs verò qui à sinistris sunt, supplicium æternum. Heu iudex æquissime, Do-
mine mi Iesu Christe, quantus tunc erit damnatorum luctus, quanta calamitas,
quanta infelicitas & desperatio eorum, qui à facie tua proiecti & maledicti æterni
cadent in incendium, sine spe vlla liberationis, absq; consolatione, & absq; vlla in-
termissoне pro brennissimis momentaneisq; celefationibus, quas tuo hic amori
prætulerunt, arsuri. At contra, quantum erit, o misericordissime Deus, tunc gau-
dium his, qui à te benedicti inuitantur, intrabuntq; tecum ad percipiendum æter-
næ felicitatis regnum, vbi absque timore, absq; lucri, absq; defestu, & absq; fasti-
dio, plena & immarecessibili felicitate tecum sine fine gaudebunt. O igitur Deus æ-
ternæ, qui tuis electis tam ingentia bona inuisibilia præparasti, quiqe eos, quos ti-
bi elegisti, ad eadem bona nunc vocas; & eos quos vocas, iustificas: iustificas autem
eos ram potenter, quām misericorditer saluas, vnihil sit in quo glorietur homo,
præterquam in bonitate & misericordia tua. Quantæ sunt diuitiae bonitatis tuæ,
quantus abyssus miserationum tuarum? Domine Deus meus, quām magna multi-
tudo dulcedinis tuæ, quam incomprehensibile est gaudium beatitudinis tuæ, quod
præparasti diligentibus te? Nempe tantū, vt par aat simile nee viderit oculus, nec
auris audierit, nec cor hominis quoq; lenserit, quæ daturus es ijs quos fecisti, vt tibi
placerent. Ipsi tecum sedebunt in mensa tua, edentes, & bibentes. Ipsi, inquam, tecum
sedebunt in pulchritudine pacis, in tabernaculis fidutie, & in requiæ opulenta, vbi
præparasti illis in monte sancto tuo cœnā magnam: conuiuiū scilicet illud pinguiū,

mm 4 consi-

conuiuum vendemus, conuiuum pinguium medullatorum, conuiuum vendemus defecatae: ubi & inebriabuntur ab ubertate domus tuarum, & torrente voluptatis tuarum potabis eos. Gaudebunt itaque in bonis Domini sui, & gaudium eorum nemo tollerat ab eis. Ad haec autem gaudia tua, Pater clementissime sempiterne Deus, nos creasti, & per unigenitum tuum vocasti. Haec gaudia tua nobis, o agne mansuetissime IESU fili DEI vivi, sanguine tuo roseo comparasti. In haec quoque gaudia tu Spiritus paraclete Deus, tua nos gratia, & inspiratione sancta introduces. Pro quo, o Trinitas sancta, unus Deus, te supplex adoro, laudo benedico, & tibi gratias ago. obsecrans te per immensam misericordiam tuarum multitudinem, da mihi fidem, spem, ardentissimam, perfectissimam perpetuamque charitatem, quibus me totum in beneplacitum tuum, in tuum amorem ac honorem tibi tradam, resignem ac relinquam, cum plena perpetuaque mei ipsius abnegatione, cum profundissima humilitate, atque cum perfectissima diuinaz bonitatis tuarum confidentia. Factura tua Domine Deus meus ego sum, & quicquid habeo, & quicquid sum, praeter peccata mea, a te est, & tuum est.

Pro preparatione ad extremum iudicium, Precatio.

Miserere igitur mei sempiterne, omnipotens, & misericordissime Deus, & salua me. Scio quis venturus sis ad iudicium. Scio quam miser, quam indignus quoque, & quam reus sim ego, & facinorosus, quamque imparatus & immunus ut iudicer. Quia ob rem misericordiam tuam solam imploro, ac inuoco. Vide tamen Domine mihi, cuius miserearis, dum mei miseraris miserrimi miserabilissimi que in uniuerso mundo est peccatoris? Et ubi tuarum miserationum abyssus profundior inuestigari, ubi copiosior probari, ubi declarari lypidior, aut ubi gloriofior potest monstrari, omnibusque manifesta fieri, quam in me: si tamen tanti misertus fueris peccatoris, mihique pepercis? Si enim tu me saluaueris, erit perfecta gloria nomini tuo, tantoque maior, quanto ego peccatis foderior, quanto vi- lior atque ad quodvis bonum infirmior sum. Miserere igitur mei Deus meus, & salua me. Qui cum Patre & Spiritu sancto viuis & regnas Deus

per omnia secula seculorum,

Amen.

Libri Theoriarum Iesu Christi & Deiparamatris eius, FINIS.

VERSUS

VERSUS TRIGINTA , QVORVM QVIVIS
*Quinque articulos vitae & passionis Christi significat, meditati-
 nibus totidem tractandos. Quibus collatis omnibus, cere-
 tum, quinquaginta inuenies articulos.*

CVncta creat, vindex statuit, signata, Prophetis.
 Concipitur, sine vae, completur, nata, venusta.
 In templum, dulcis, fulgens, vouch, noua sponsa.
 Orat, aue, turbatur, concipit, hunc pia gestat.
 Ad montana pauet, peregrina, parit, latriam dat.
 Laetat, condoluit, congaudent, integra, scindunt.
 Tres veniunt, sistunt, fugiunt, exul, pia nutrit.
 Hinc redit, ad festum, querunt, parensque, latebat.
 Iordanis, tentat, vocat hos, incommoda, fessus.
 Mira facit, docuit, pius est, iniuria, palmis.
 Venditur, abscedit, coenat, lauat, instituens dat.
 Prædicat, exiuit, tristatur, & orat, ad illos.
 Angelus, & sudat, redit obuius, oscula, sanat.
 Captum, fune ligant, fugiunt, Annas, alapam fert.
 Ter negat, ad Caipham, testes, blasphemia, damnant.
 Cæsus, consputur, velant, fert multa, Pilato.
 Accusant, regi, spernunt, redit, alter ab illo.
 Nudatum, stringunt, cedunt, spinisque, cachinnant.
 Exhibitus, damnatur, amictus, sub cruce, flebant.
 Associant, Simon, vinum, nudant, renouantur.
 Extensus, crucifigitur, orat, scripsit, in altum.
 In tribus, effluxit, vestes, blasphemia, latro.
 Vndique, condoluit, mulier, tenebrasque, relictus.
 Est sitiens, gustat, complet, moritur, gemuerunt.
 Terra tremit, milesque, resoluunt, syndone, planctus.
 In tumulum, redeunt, ad lymbum, gaudia, secum.
 Surrexit, matri, appet, vescens, it in altum.
 Mittens, conuertunt, martyr, virgoque, superstes.
 Migravitque, assumpta, supremaque, proxima, fulget.
 Imperat, exorat, concors, crescent, venietque.

D. IOAN. IVSTI LANSPERGII Carthusiani, in Epitomen Exercitorum,

scilicet centum & quinquaginta articulorum vitæ & passionis

Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi, Beatissimæque

eius Matris, præfatio; nec non in & XXX. versus li-

bri præcedentis, breuis elucidatio.

Rigint a predicto versu qui legie, Lector humanissime, non eos
se putas esse confundendos, ut verbis cunctis tibi loquantur ali-
quid, aut ut sensum orationis ex seipso tibi adferant: sed prop-
ter etiam scias compositos, ut articulos, (in quos vita Christi
per nos distincta est, passioq; eiusdem meditanda,) recto ordine
significant. In iis enim verbis singula penè verba, aut duo ali-
quando, ex vita & passione Christi articulum significant unum
mediandum. Verbi gratia. Primus versus incipiens: Cuncta creat, primum tibi
articulum significat. Huius namq; verbis auditis, mox intelligenda est tui mundi, u-
niuersi creatio, pro qua certè congruit ut Deo gratias agas, eundem adores: & hanc
ipsam charitatem illius, eidem pro tuis, proq; uniuersimundi peccatis, (hoc est,) vi-
torum ac mortuorum, offeras. Non tamen pro sola hac creatione putes gratias a-
gendas Deo, Deumq; laudandum ac adorandum, sed pro tribus simul omnibus iis
beneficiis, que coniuncta eidem articulo (ut facile infra est videre) coherent. Ha-
bent enim singuli articuli tria beneficia Christi recolenda, pro quibus idem adoran-
dus laudandusq; est. Exempli causa: In primo versu, quando dicas, cogitasve hac
verba: Cuncta creat, haec tria recolenda sunt; puta, quia te creauit, quia te peccante
tolerans non damnauit, sed convertit, & quia alijs praeterea beneficiis multis te do-
nans quasi creauit. Hac itaque tria in primo articulo tibi sunt recolenda. Deinde
in secundo articulo similiter tria alia, ut cum dicas cogitasve: Vindex, intelligas
primo censuram, qua Angelorum damnatione superbiam: deinde, qua protoplasfo-
rum castigavit inobedientiam; tertio misericordiam eius, qua usus est ad homines,
(quos non ut prouaricantes Angelos damnauit penitus, sed mitius castigavit) sal-
mandas. Hoc modo omnes articuli sunt intelligendi, ut in sequenti exercitu palam
elucet: ubi articulis singulis tria semper meditanda sunt ascripta, pro quibus
gratias agas Deo.

Porro si devotionem tuam uberiori pascere, exercereq; volueris, potes in quoniam
articulo post predicta, hoc est, post adorationem, gratiarum actionem, & oblationem,
(aut etiam sine illis,) petere virtutem, donumve aliquod salutiferum, per modum
affirationis, quod aut Christus in hoc articulo monstrauerit docueritve, aut quod ad
articuli materiam congruum fuerit, aut quod in corde meditantis tunc enascatur,
quodve ex articulo illo occasione sumptu, semetipsum ingerat petendum. Idcirco
articulis singulis coniuncti quoque affirationes singulas. Que tametsi non forent ad-
iuncte,

isencia, ex meditationibus superioribus nihilominus, qua eodem ordine praeofferuntur, facile disumerent. Observare autem debes lector, quomodo unum alterumve descriperim nunc articulum tractandum, ita esse meditandos tractandosque reliquos omnes. Promitto ante unicusq; in misericordia & largitate Divinae Bonitatis, si coepit fideliter constanterq; se in hoc exercere opere, sentiet sequiturq; alia qua gaudi stuierunt spiritus, (quam hac scripta) multo suauiora. Quae enim hic scribo, ipsi scribo qui adhuc incipiunt, qui necdū meliora inuenient, & qui modū ordinemq; nondum habent meditandi, atq; ad Deum se introuertendi, quo discant meditanda atque pertinenda. Nulli tamen quoso videatur exercitium hoc longum, nec occupationes alie eidem praferantur quasi magis necessarie: quia morā multo breviori spiritus intelligenda penetrat, multoq; plura in se capit effectus meditando, quam lectione oratione interim possit vocali. Potissimum autem propterea de prolixitate nihil est causandum, quandoquidem haud necessarium est quotidie omnes, sed aliquot saltem deuotè ac diligenter ruminasse articulos Satis namq; est, multoq; Deo acceptius, paucos articulos, eosq; deuotè ac diligenter meditari, quam multos indiligerent absoluere. Quapropter ubi hodie cessatum fuerit meditando; vel orando, ibi cras est incipiendum continuandumq;, donec exercitium denuo à capite incipiendum finiatur.

Postremò, ne quis meditandi hoc genus, exercitiumq; orandi quodcumq; aliud, (quod mēte ac spiritu versatur,) puer esse infructuosum, aut operam huic studio locatam existinet esse amissionem temporis: sciat nihil esse utilius, nihilq; inter omnia posse fieri melius hoc studio meditandi quo mentem suam conatur Deo coniungere unireq;, tametsi id non semper aut raro sequatur; quandoquidem bona voluntatis studiū, conatusq; meditari ac Deo coniungi volentis, illi imputatur à Deo, acceptaturq; ab eodem perinde ac si permulta esset homo liquefactione cordis, aut compunctione consolatione ve interna perunctus: imd sepè multo est acceptius Deo, utiliusq; spiritui, (licet non suauius,) Deo velle aut conari humiliter coniungi, quam actu coniungi, si tamen ex impatientia ac laborandi radio non cesseretur à bono cœpio. Posunt præterea ad singulos articulos Ave Maria legi vocaliter, ita ut reliquamenta. liter trahentur omnia. Nihil racemos eorum quæ suggestit spiritus, eligit unusquisque vel unum vel plura, vel omnia, quomodocunq; suam viderit promoueri deuotionem. Quibusdam enim visum est aquum & sanctum, post tres, (quibusdam post quinque articulos,) genitias Deo agere, ipsum adorare, & eidem passionem & charitatem illius offerre. Alijs videatur necessarium, post singulos articulos id fieri. Deinde qui Angelicas salutationes adiungunt, eas singulas singulis articulis uniformiter adiungunt. Non nullis, (ut poëtæ deuotoribus) visum est, in quinto semper ad minus loco utendum esse. Ave Maria aureo, quod (ut sequitur) legi potest in hunc modum: Ave Maria gratia plena, Dominus tecum. Ah sancta Maria, vitam Dei Angelica salutatio aurea quæ gratia & tua, semper sit mecum, & cor meum semper vobiscum. Benedicta tu in mulieribus. O piissima mater Dei, fac me totum secundum beneplacitum

nn 2 Filii

filij tui, vt & ego totus tuus sim, & tu tota mea. Et benedictus fructus ventris
 qui Iesus Christus, Deus meus, propter me incarnatus, crucifixus, & mortuus,
 sanctarum virginum omniumque se amantium sponsus, Amen. Quare autem
 Angelica salutationi hac verba inserta sint, opera prestitum erit, lectori huius ratio-
 nem reddere. Initio post Dominus tecum, sequuntur duo verba, Ah sancta Ma-
 ria. Hac duo verba ut insererentur, doctam legi à Beatissima Dei Matre, virginem
 sanctam, ut reor, Mechtildem, pro renovatione intentionis atque fervoris, quibus
 tamen (ne absque aspiratione transeat) addidi: Utinam Dei & tua gratia semper
 sit mecum, & cor meum semper vobiscum, ostendere lectori simul cupiens, quam
 necessaria, quamq; sit maxime optanda nobis Dei gratia, qua tamen semper nobis
 praesto est, & à Deo nobis offertur, si modo nos Deo adessemus: hoc est, sic or nostrum
 foret cum Deo, à mundo scilicet & ab affectione rerum temporalium abstractum
 & exoccupatum. Optatur igitur nobis Dei gratia, optatur quoque, ut corda nostra
 sint semper cum Deo, illum amando, illum suspirando, illum querendo, illum solum
 intendendo, illi inhärendo, auscultando, & in illo quiescendo. Post Benedicta tu in
 mulieribus sequitur quod causam huius excellentissima benedictionis narrat: sci-
 licet, ô p̄ijissima Mater Dei. Esse enim Matrem Dei, proxima est dignitas post esse
 Deum. Merito igitur benedicta dicuntur in mulieribus. Vrbius ut sciat, Maria
 (licet dignissima atque maxime benedicta sit inter omnes,) nihil tamen propter
 hanc dignitatem est clarius aut durior: ideo p̄ijissima dicitur. Et ne fuisse sit aspi-
 ratio, adiicitur: Fac me totum secundum beneplacitum filij tui. Siquidem hoc
 modo esse, est perfectissimum esse, ac propterea cùm primis oportendum. Inde sequi-
 tur: (Vt & ego totus tuus sum,) hoc est, nihil inuenitur in me, quo dispiceam tibi,
 aut quare abs te non sim amandus. (& tu tota mea) hoc est, post CHRISTUM
 IESVM filium tuum, amor meus ad te totus sit conuersus, ut tu mihi sola post
 Deum maximeq; placeas. In fine post (Iesus Christus,) quoreuerentia huius nominis
 in corde hominis affectusq; exurgat maior, additur (Deus meus.) ideo autem,
 meus, quamus sit tantus, quia me creauit, me redemit, me pascit, meis peccatis par-
 cit, omniaq; mihi bona præbet: ut potest propter me incarnatus, crucifixus & mor-
 tuus) quatria charitatis eius, nostraq; redemptionis certissima sunt indicia. Potest
 autem addi devotionis causa quandoque, sanctarum virginum, omniumque se
 amantium sponsus; primum quidem, ut occasio præbeatur sanctarum virginum
 cum laudibus memoriam celebrandi: deinde etiam singulariter Deum amantium;
 cuiusmodi sancta fuit Maria Magdalena, & sancta Gertrudis, & reliqua simi-
 les. Huius Gertrudis tam vitam quam reuelationes omnes, quinque insinuationum
 Diuina pietatis libris nuper euulgauimus. Datur autem in his verbis tibi ô lector
 occasio gemendi super te atque plangendi, si non sis virgo, nec Deum amaueris fer-
 tener. Itaque hoc Ave Maria aureum, potes quanto loco dicere, hoc est, post quintum
 semper articulum, licet possis & sapias. Sunt nihilominus alia quoque devo-
 nes excusatia, que tacere nolni (vnujsque sumat quod sibi conueniat) veluti
 sunt,

sunt, ad singula, Ane Maria dicere post Iesu Christus: Deus meus propter me
 incarnatus, crucifixus & mortuus. Si orator item sanus robustusque est, ad nomen
 Mariæ, quoties illud nominauerit, toties caput deuotè inclinare: ad (IESVS au-
 tem Christus, Deus meus pro me incarnatus, crucifixus & mortuus,) etiam
 procedere in genua, humumque osculari; aut potius ad terram flexio genibus
 ad osculum asservis (ne humili procidens quis nimium se graueret) te Deo humiliare,
 quod apud Monachos est veniam sumere, sine adorationem intendere. Qui deni-
 que meditando Christo gratias agentes, pro passione ac eius charitate cundem
 adorant, facere bac possunt cum simili (ut dixi) veniam. Sunt postremo alia multa, ut cum dif-
 que vel a Sanctis didicimus obsernata, aut quia inspirata quotidie ad denotionem creatione cu-
 excitantam conducunt; bac possimus imitari, hac tamen lege discretionie, ne quid
 nimis: hoc est, ne laboris nimium imponatur corpori, unde paulatim adeò illud de-
 ficiat, ut spiritus quoque succubens, cogatur propterea etiam illa ad qua ex debito
 obligatur, nedum (ut vocant) devotionalia intermittere. Quod prob dolor precipue
 contingere solet ipsi, qui quacunque legunt alios fecisse, non persatis nec emensis viri-
 bus suis mox volunt ipsi eadem imitari. Qui dum simul multa imponunt onera na-
 turæ infirma atque insuetæ, eandem opprimunt obrunntque, ac tandem deficiunt.
Quia tamen onera si diuididerentur, putavt primò aliquanto tempore unum onus
 aut grauamen corporis portandum assumeretur, hincque (donec natura assuta fieret,
 adeò ut absque labore iam illud farrer,) aliud non apponneretur: deinde assuta iam Mediædura
 natura, (ac onere nibilominus priore manente,) aliud assumeretur, quo etiam na-
 turæ doceretur assuferi; donec tertio quid augeretur hoc modo, (puta, non simul
 multa, sed paulatim & post interualla hebdomadarum ac mensium,) plura semper
 addendo, ferre possemus, que simul assumpta premunt ac opprimunt. Cauendum
 etiam à vehementi imaginatione & phantasia forti inter meditandum, que de-
 strunt caput: sed conandum, ut non per imagines, sed per affectus versetur medita-
 tio, ut quasi cor solum desiderijs exerceatur, caput vero teneatur extra laborem
 tanquam seriatum. Accipiat huius similitudo. Si patrem haberem quem in vita
 mea nunquam vidissem, longè à me habitante, qui sapienter me faceret salutem,
 qui mihi scriberet, consolaretur, dona continuo mitteret, beneficiaque mibi paternæ
 amoris indefiniter exhiberet: nonne quoties illius essem memor, quoties eius dona
 inspicerem, quoties amorem & eius beneficia recolarem, dulcem, feruidu filialis,
 amerosque in corde meo quidam oriretur erga illum affectus, variisque surgerent
 desideria, quibus illi optarem honorem, bonum, salutem, gratularer sanitatem,
 item optarem cum eo esse, eiusque felicitatis consors & participes esse. Hac
 omnia cogitans, affectum magis exercearem, quam imaginationem: quia fieri posset, ut
 hac omnia absque imaginatione cogitem, putavt, ut nabil imaginari, cuius coloris sit pa-
 ter meus, cuius statura, quibus vestibus utatur, an sit sedate, &c. aut quomodo loqua-
 tur, & ubi habitat: Sed diligo eum ut patrem meum, ut benefactorem, ut amato rem
 clementissimum, fidelissimumque. Simili modo de Deo cogitandum est. Cogitandum
 est opifissimus, misericordissimus, benignissimus, fidelissimus, charitate plenissimus,

liberalissimus, amabilissimus & suauissimus: & nihil de eo imaginetur, ubi aut quomodo sit, sed necphantasmata admittantur de corpore, de figura, de colore, & huiusmodi. Porrò de Christi humanitate tamē si suauior sit, ad compassionemq; magis excitet eameditatio qua sit per imaginationes. (para, quam miserè Christus tractatus sit, quamverecundè steterit, quam mansuetè responderit, quam crudeliter denique illius hostes eidem facie struculentas minaces vultus, truces oculos, superbaq; verba obiecerint: quam dolenter quoque, lices ultrò, hec idem passus sit, imaginando pñnarum modum & circumstantias: mores item, tam inferentium pñnas, quam gestus, verba, ac pñnas Christi patientis:) tamen hac caput debilitant, idè cœnanda sunt (quantum possibile est) infirmis capitibus huiusmodi imaginationes, præsertim ha quia non ultrò occurront, aut quas studiosè atque vigorose queri, excogitari, retinere oportet. Incipe igitur tu, & paucis primo per tractandis articulis insiste: nec initio mox omnia (quæcumque accedere ad deuotionem possunt uberiorem,) admittas, sed paulatim te assuefacias. Caterūm in prioribus satis doctus assuetuq;, sine grauamine ad aliud pariter assumendum accede. Observa etiam, ut interpolations ac variationes exercitiorum spiritualium, (ne desicias,) admittas. Exercitorum enim variatio multum iuist. Verbi gratia: Breuiter lege, & ante fastidium legere desinas. Ab hoc quoque exercitio (alacer & nondum grauatus,) vade ad meditationes, seu ad orationes mentales. Hinc ad vocalia debita soluenda te auces, intermiscono etiam corporalia exercitia. Et hoc modo te viribus validum servare potes: qui si nimis diu unius institeris exercitio, (& usque ad fatigationem in eius manferis,) tota die inutilis eris, & tadebit ad illud ipsius teredire.

Observa lector diligenter hic articulum vita Christi, quomodo premonui pri-
mum. Ex illo enim, quomodo in sequentibus cunctis alijs te habeas, intelliges. Pri-
mus namq; hic, quomodo reliqui omnes, tria complectitur (ut ita loquar) puncta
meditanda, qua meditantem atque ad Deum se eleuare cupientem, (non aliter atq;
penne volare cupientem,) iuvant ac promouent. His adjiciuntur in singulis item ar-
ticulis petitiones vel aspiraciones ad Deum congrua. Hec in singulis (ut dixi) con-
tingit reperiri articulis. Caterūm, qua in punctaria (que prædixi) & aspiratio-
nes petitiones sue mediant, in eo sunt genere, ut eadem, (quæiescumque meditans
voluerit,) aut frequentari, aut possint etiam omitti, aut certe iuxta arbitrium &
de-
motionem meditantis mutari. Opera precium iugur erit illa ad minus semel, (hoc est,
in primo articulo,) recenseri pro legentiū instaurando, ut discant in sequentibus,
quid eligere quidve intermittere unicuique expeditat seu libet: iuxta sua de-
motionis, iuxtaq; temporis aut occupationum, quibus detinetur,
mensuram; qua certe singulis bandiquibus
paria sunt.

EPI-

